

RESIDENCY FOR THE PEOPLE

Onomatopee 185.2

2-3 Een 'residentie' voor iedereen
A "residence" for everyone

3-6 Residentie één: terugblik met
Teresa Rahder en Peter Wijnen
*Residency number one: looking back
with Teresa Rahder and Peter Wijnen*

7-8 Residentie twee: toekomstdromen
van Mike en Niels
*Residency two: wish dreams of Mike
and Niels*

9-11 Residentie drie: nieuwe ervaringen
van Ines Glowania
*Residency three: new experiences of Ines
Glowania*

12-14 De Verdieping
Elaboration

14-16 Ridgecrest revisited

RFTPO1

07/2020

Onomatopee 185.2 initiator Lucas Maassen **residents** Niels Swinkels, Mike van den Tillaar, Ines Glowania, Peter Wijnen, Teresa Rahder **graphic design** Wibke Bramesfeld **text** Liza Voetman **translation** Nanne op 't Ende **illustrations** Niels Swinkels, Mike van den Tillaar **photography** Lucas Maassen **special thanks to** Margriet Craens, Josine Beugels, Jeroen Wand, Arie van Rangelrooij, Lieke Hooijdonk, Bert Scholten, Fien de Graaf, Nadine Sterk & Jeeraphat Voraphotmuangman.

The program is supported by

Provincie Noord-Brabant

Cultuur
Eindhoven

ONOMATOPEE

www.onomatopee.net

MEET THE RESIDENCES

PAGE 2-11

QUARANTAINE SESSIONS

RIDGECREST

READ ALL INSIGHTS
ON PAGE 14

De pilot van Residency for the People vond plaats tijdens in oktober 2019 tijdens Dutch Design Week. De eerste residenten / initiatiefnemers waren Theo van Rock en Wim Heere uit Eindhoven. Theo is bekend van Nasmak, een Eindhovense cultband uit de jaren '70-'80 en Wim is een befaamd schrijver en performer. Beide heren doken vol in dit project, en brachten daarmee Residency for the People tot de eerste iteratie. De bar als startpunt voor maatschappelijke verbetering beschouwend, ontwierpen en bouwden Theo en Wim - beide professionele 'bar flies' - een bar gebaseerd op de beste bar die ze ooit in hun leven bezochten, een Sports Bar in de stad Ridgecrest, Californië.

The pilot of Residency for the People took place October 2019 during Dutch Design Week. The first residents / initiators were Theo van Rock and Wim Heere from Eindhoven. Theo is known from Nasmak, an Eindhoven cultband from the 70's-80's and Wim is a renowned writer and performer. Both gentlemen dove into this project, leading Residency for the People into its first iteration. Considering the bar as the starting point for societal improvement, Theo and Wim - both professional bar flies - designed and built a bar based on the best bar they had ever visited: a sports bar in the city of Ridgecrest, California.

ON SHOW
June 18-
August 23, 2020

RESIDENCY
FOR THE PEOPLE

EEN 'RESIDENTIE' VOOR IEDEREEN

Geschreven door Liza Voetman
Illustration: Mike van den Tillaar

A "residence"
for everyone

Eind februari zongen we het in de Brabantse straten nog van de daken. Kort na Carnaval veranderde het leven in heel Nederland echter op stel en sprong. Nu we al een hele tijd vanuit onze huiskamers werken, overuren draaien in de late nacht, school met ingeplugde oortjes van achter het laptopscherm volgen of even helemaal niet werken, ontstaat er tijd om na te denken. Wat waren we eigenlijk aan het doen vóór de lockdown? Zijn we wel blij met die ene baan? En wat voor toekomst gaan we tegemoet?

De tijd is veranderd. Reistijd is vervallen, weekenddagen lijken op de rest van de week en de dagen thuis worden alsmaar langer. Het is vooral een onbestemde tijd waarmee we te maken hebben. Een 'open' tijd waarvan we de duur niet kennen en die nieuw voor ons is. Langzaam proberen we de tijd meer eigen te maken. Deze open tijd is de basis vanuit waar veel kunstenaars, ontwerpers en schrijvers continu werken. Zij zijn de spelers in de samenleving die open tijd nodig hebben om op ideeën te kunnen broeden. In die tijd zonder invulling kan het verhaal geschreven worden dat jij later lezen zal. Of neem een ontwerp, dat slechts met tijd en concentratie kan worden ontwikkeld! Kunstenaars reizen de hele

wereld over om die open tijd te vinden. Op zoek naar tijdelijke 'residences' als inspirerende en uitdagende plekken om in te kunnen wonen- en werken op andere locaties dan hun eigen thuis.

De locatie van een residentie stimuleert nieuwe ontmoetingen. In de kunst wordt deze ruimte een 'artist-in-residence' genoemd, waarin makers andere mensen, culturen en gewoonten leren kennen dat hen én hun werk verrijkt. Tegelijkertijd is de residentie juist een plek om je in af te zonderen en te kunnen concentreren: een tijd buiten het dagelijkse leven om. Het doen van een residentie kunnen we vergelijken met de lockdown. We kennen de kieren van ons huis nu beter dan ooit tevoren en zien als bijkomstig effect details scherper dan voorheen. Waar de lockdown grotendeels onzeker maakt, draagt het tegelijkertijd een nieuwe bril met zich mee. Het opent tijd en ruimte voor het stellen van vragen én het ondernemen van actie, net als in een residentie, een tijdelijk onderzoek op locatie, zoals een kunstenaar dat doet. Het is tijd voor nieuwe ideeën, voor de coming out van heimelijke plannen en vage dromen die we eindelijk wat langer gehoor kunnen geven. Want eerlijk, die hebben we toch allemaal!

Langzaam openen de deuren van bioscopen, musea en theaters. We kun-

nen op anderhalve meter afstand elkaar ontmoeten. Maar ook de grote zalen waarin we hopelijk snel weer echt naar voorstellingen kunnen kijken, hebben allereerst ideeën nodig om te kunnen bestaan. Om die ideeën te ontwikkelen, niet alleen op het toneel maar ook in de samenleving, staat één ding vast: we hebben tijd nodig. Een open tijd, die we nu allemaal kunnen ervaren.

Ontwerper Lucas Maassen en Frek Lomme, directeur van kunst- en designpodium Onomatopee in Eindhoven, hebben de tijd aangegrepen om met het programma *Residency For The People* juist tijdens de lockdown aan nieuwe ideeën gehoor te geven. In een residentie gaat het immers niet om het eindproduct, maar om het maakproces en de ontwikkeling van een idee. De Residentie is niet zozeer voor de getrainde kunstenaar, schrijver en ontwerper: maar bovenal voor iedereen die nu ruimte ervaart en daarin begeleid wil worden. Creativiteit is een te mooi menselijk vermogen om te laten liggen. Het helpt ons om onze betrokkenheid in de wereld te activeren.

Residency For The People

In het hart van het Eindhovense centrum wordt medio oktober 2020 een huiskamer voor de stad geopend: *Residency For The People*. Hierin kun je

samenkomen met anderen, elkaar ontmoeten aan de beneden bar of werken als resident in de residentie op de bovenverdieping. Reflectie en ontmoeting, als twee speerpunten van een residentie, staan hier centraal. Maar ook zonder plan ben je altijd welkom om wat te drinken of een krant te lezen tussen presentaties die uit residenties voort kunnen komen. De deuren van de woonkamer staan open om kunst en samenleving te verbinden. Cultuur in de breedste zin van het woord heeft ten alle tijden immers een sociale functie. Juist door samen na te blijven denken over de samenleving in een plek die daar tijd en ruimte voor biedt, wil *Residency For The People* binding bereiken.

Residenties staan, ondanks een grote interne focus op experiment en reflectie, dus nooit los van de samenleving daarbuiten. Tijdens de coronacrisis is voor het eerst sinds lange tijden voor iedereen gezondheid als belangrijkste waarde centraal gaan staan. We zijn dichterbij andere mensen dan ooit, ondanks de fysieke afstand tussen ons in. En juist in deze tijd, waarin we samen zorg dragen voor een wereld die groter is dan de eigen, kunnen samenwerkingen de mooiste verhalen schep- pen. Midden in Eindhoven neemt *RFTP* een sociale en culturele waarde voor de stad in. Maatschappelijke vraagstuk-

ken worden erin gecentraliseerd om het contact tussen kunst en leven te centraliseren. Ook tijdens de coronacrisis is *RFTP* een residentie geweest, maar dan op afstand. Fysieke ruimte kon niet worden geboden, begeleiding van mentale ruimte wél. *RFTP* heeft daarom de Quarantine Sessions' in het leven geroepen: werkperiodes waarin lokale interacties worden omarmd met sociale media als belangrijke bron van contact. Als van uitstel afstel komt, is de actualiteit immers juist een tijd om te handelen!

In de maand mei voerden vijf gedreven mensen een Quarantine residentie uit: de duo's Niels Swinkels (2004) & Mike van den Tillaar (2004), Peter Wijnen (1962) & Teresa Rahder (1960) en soloresident Ines Glowania (1990).

Deze krant biedt inzicht in de ideeën, processen én nieuwe plannen van de organisatoren en participanten. Je wordt uitgenodigd én uitgedaagd verder na te denken over je eigen plannen. Daar is alle tijd en ruimte voor!

Veel leesplezier,
Liza Voetman

Hoe ziet een residentie eruit?

Als je een residentie doet ontvang je een fysieke woon- en werkruimte voor een bepaalde tijdperiode. De residentie biedt ruimte en tijd voor het vormgeven van een concept, vaak in relatie met de omgeving of geïnspireerd op de specifieke kwaliteiten van de residentieplek. De resident wordt hierin begeleid en ondersteund door een professionele omgeving. Vaak is je begeleider zelf een kunstenaar of liefhebber. Hij of zij is dus geen 'manager' of 'baas', maar staat op gelijke voet en biedt vaak zijn of haar netwerk aan om kennis mee te maken: de omgeving is immers onbekend. Residenten worden in meer of mindere mate begeleid tijdens de residentie periode, maar de koers bepalen ze zelf.

Tijdens een residentie kan de resident voor de volle 100% op proces focussen. In een residentie gaat het vaak niet om wat voor product je toont, maar welk verhaal je ontwikkelt: Wat heeft een samenwerking of ontmoeting je bijvoorbeeld gebracht? Zo presenteerde Onomatopee in 2011 een overzicht van residentie-resultaten van over de hele wereld onder de titel 'Global Villaging: verhalen van kosmopolitisch antropologen', waarin 11 makers die je buur zouden kunnen zijn hun verhalen presenteerden; een soort alternatieve, culturele reportages in menselijke maat van allerlei plekken. Juist omdat de lokale impuls belangrijk is, zoekt de resident juist ook via de begeleiders naar ingangen voor zijn specifieke interesse, behoefte of vraagstelling.

Dit onderzoek gaat gepaard met onzekerheid. Je wordt geconfronteerd met nieuwe ontmoetingen. Het kan je idee natuurlijk een totaal nieuw pad in sturen. Een residentie gelooft erin dat juist vanuit experiment in een onbekende ruimte, de mooiste dingen kunnen worden verwezenlijkt voor de maker. Dat huist iemand met eigenzinnige vragen, kennis en perspectieven van buiten lokaal iets in kan brengen; vaak grass-root en geëngageerd. Een residentie kan als vrijblijvend experiment toch resultaat geven omdat ze leiden wat de kunstmarkt of de opdrachtgever voedt. Een residentie

Late February, we were still singing and dancing in the streets of Brabant. Right after Carnival, however, life in the Netherlands suddenly changed. Now that we have been working from our living rooms for quite a while, doing overtime till late at night, following online classes with our ear-phones in, or not working at all for the moment, there is time for reflection. What were we doing, really, before the lockdown? Do we actually like that particular job? And what kind of future are we heading for?

Time has changed. Travel time is gone, Saturdays and Sundays are nearly indiscernible from the rest of the week and the days at home become longer and longer. It is mainly an indeterminate time we are dealing with. An 'open' time of unknown duration that is new to us. We are slowly trying to come to terms with time. This open time forms the basis that many artists, designers and writers are working from every day. They are the players in society who need open time to hatch their ideas. The story you will read one day might be written in this undetermined time. Or take a design for instance, that can only be developed given time and concentration! Artists travel all over the world to find that open time. Looking for temporary 'residences' that can serve as inspiring and challenging places to live and work away from their own homes.

The specific location of a residency stimulates new encounters. In the arts, this space is called an 'artist residency', where makers can get to know other people, cultures and customs that enrich both them and their work. At the same time, the residency is actually a place where you can retreat to in order to focus: a time that exists outside everyday life. Participation in a residency might be compared to the lockdown. We now know the thinks of our

kent weinig verwachtingsmanagement van buitenaf en veel ruimte van binnenuit. Het biedt zo tenminste engagement en verbeelding in de lokale context en levert mogelijke spin-off in een breder culturele horizon.

What does a residency look like?

When you participate in a residency, you are given a physical place to live and work for a certain period of time. The residency allows time and space to elaborate a concept, often in relation to the surroundings or inspired by the specific qualities of the residency place. The resident would be guided and supported by a professional environment. Your advisor is often an artist or art lover. They are not a 'manager' or a 'boss', but are on equal footing and often offer their network to make new acquaintances; after all, you are in an unfamiliar setting. The level of assistance during the residency period can vary, but residents always determine their own course.

During a residency, the resident can give their full attention to the process. In a residency it is usually not about the kind of product you show, but about the story you develop. What have you gained from a collaboration or an encounter for instance? From this perspective, Onomatopee published an overview, in 2011, of residency results from all over the world titled *Global Villaging: Stories of Cosmopolite Anthropologists*, that featured the sto-

home better than ever before and as a side-effect, details appear to us with unprecedented clarity. While the lockdown largely reinforces insecurity, it simultaneously allows us to see things through a different lens. It opens up time and space to ask questions and to initiate action, much like in a residency, a temporary research on location, like an artist would do. It is time for new ideas, for the realisation of secretive plans and vague dreams that we can finally follow through for a little while longer. Because, honestly, don't we all have such plans and dreams?

Gradually, the doors of cinemas, museums and theatres are opening. We can meet each other at five feet distance. But even the large theatres where we can hopefully soon see real performances again, first and foremost need ideas to be able to exist. To develop these ideas, not just on stage but in society as well, we need time. An open time that all of us can now experience.

With the *Residency For The People* programme, designer Lucas Maassen and Frek Lomme, director of art and design podium Onomatopee in Eindhoven, have seized the moment to heed new ideas, especially during lockdown. After all, in a residency it is not the end-product that counts but rather the making process and the development of ideas. The Residency is not particularly meant for trained artists, writers and designer, but most of all for anyone experiencing space right now, who could do with some guidance on how to use it. Creativity is too beautiful a human ability to ignore. It helps us activate our involvement in the world.

Residency For The People

Mid-October 2020, a living room for the city will be opened in the heart of Eindhoven: *Residency For The People*. It will be a place where you can get together with others, meet each other at the down-stairs bar of work as a resi-

ries of eleven makers who might have been your neighbours; rather like alternative, cultural reporting wit a human touch from all kinds of places. Exactly because the local impulse is so important, residents often rely on their advisors when they are looking for entries to their specific interest, requirement or investigation.

This investigation comes with insecurities. You would be facing new encounters. It might set your idea on a different track altogether. A residency is based on the belief that experimentation in an unknown space really allows for the most beautiful things to be realised for the maker. And that someone from outside with original questions, knowledge and perspectives, can actually contribute something locally; often grass-roots and involved. Even as a non-committal experiment, a residency can be fruitful because it releases things or stirs them up. From a focus on development and experiments, it doesn't have to lead to tangible results that satisfy the art market or the client. A residency involves little expectation management from without and a lot of space from within. This way it offers engagement and imagination in a local context, at the least, and possibly creates spin-off in a broader cultural horizon.

dent in the residency on the top floor. Reflection and encounter, like two spearheads of the residency, are key here. But you are just as welcome without a plan, to have a drink or read the papers between the presentations that might result from the residencies. The doors of the living room are open to connect art and society. After all, culture in its widest sense always has a social function. Especially by continuing to think about society together, in a place that provides the necessary time and space for it, *Residency For The People* wants to achieve commitment.

So despite the strong internal focus on experiment and reflection, residencies are never completely sperate from the society outside. During the corona crisis, health has become everyone's most important concern for the first time in many years. We are closer to other people than ever, the physical distance between us notwithstanding. And in this particular time, where we share the responsibility for a world that is larger than our own, collaborations can create the most wonderful stories. Right in the middle of Eindhoven, *RFTP* signifies a social and cultural value for the city. It centralises societal questions in order to prioritise the encounter between art and life. Even during the corona crisis, *RFTP* has been a residency, but a remote one. It wasn't possible to offer physical space, but guidance in the mental sphere was. To that end, *RFTP* initiated the Quarantine Sessions: work periods that embrace local interactions, with social media as an important source for contact. When one of these days is none of these days, the present moment is actually a time to act!

In the month of May, five passionate people participated in a Quarantine residency: duos Niels Swinkels (2004) & Mike van den Tillaar (2004), Peter Wijnen (1962) & Teresa Rahder (1960) and solo resident Ines Glowania (1990).

This newspaper provides inside into the ideas, processes and new plans of the organisation and the participants. You are invited and challenged to contemplate your own plans more profoundly. There is plenty of time and space!

I hope you will enjoy reading,
Liza Voetman.

COMING SOON
the Post Corona Sessions

follow us for more information:
www.onomatopee.net
@residency_for_the_people

RESIDENTIE ÉÉN: TERUGBLIK MET TERESA RAHDER EN PETER WIJNEN

Residency number one:
looking back with Teresa Rahder
and Peter Wijnen

Gelegen in het buitengebied in Asten is de kleinschalige boerderij Sengersbroek een bijzondere plek. Gastvrouw Teresa Rahder (1960) en gastheer en biologisch varkensboer Peter Wijnen (1962) zetten zich hier al jaren honderd procent in voor ecologische zelfvoorziening. Op 1 januari 2020 werd beiden alleen één ding duidelijk: binnen nu en vijf jaar moet er verandering optreden. De filosofie achter de plek – een infrastructuur voor mens, dier en milieu – moet immers worden verspreid onder jong en oud, om te kunnen blijven bestaan. De wens naar verspreiding vormde aanleiding om deel te nemen aan *Residency For The People*. Daarin konden zij één maand lang hun toekomstplannen intensief onderzoeken. Inmiddels is de maand mei officieel verstreken en vertellen Teresa en Peter over de ruimte die de werkperiode voor hen heeft geopend. Fysiek én mentaal.

Een grote, groene vlakte met veel varkens. Het is het terrein waarop Sengersbroek je verwelkomt. Je kunt er verblijven in het gastenverblijf of kamperen in een tent. Er is een moestuin, er wandelen kippen en zes schapen grazen verderop in het gras. Het terrein is groot genoeg voor het ontwikkelen van een tiental seniorenwoningen: het aanvankelijke plan van Teresa en Peter dat zij voor ogen hadden. Toen ze door vrienden werden getipt op deze residentie, zochten ze enthousiast contact op met oprichtend begeleider Lucas Maassen. Nu de plannen door de coronacrisis in de drukte van alledag stil waren komen te liggen, gaf de residentie hen meteen al het gevoel van ruimte. Handen konden weer uit de mouwen worden gestoken om de toekomst van het bedrijf in te leiden.

'ER GAÁT IETS GEBEUREN, DAT WISTEN WE. MAAR WÁT, WISTEN WE NIET.'

'Er gaat iets gebeuren', vertelt Peter, zoals hij begin 2020 dacht, 'maar wát, wisten we niet. Bij het uitspreken van die wens kwam Lucas op ons pad.' Hoe de residentie ook zou verlopen, één ding was met af aan duidelijk: als dierbaar familiebezit moet Sengersbroek voortbestaan. Nu Peter en Teresa zelf ouder worden willen zij binding met anderen realiseren. 'We hebben een slagerij, en verkoop. Dat zijn we zelf overgenomen, wordt gedeeld', legt Peter uit. Al gauw verschoof de eerdere focus op seniorenwoningen daarmee ook naar jongeren. Maar welke leeftijd ook: dat Sengersbroek een boerderij is, geldt primair. Daar moeten mensen iets mee hebben, evenals met de varkens die hierin centraal staan.

Geen beer op de weg

Wanneer ik beiden vraag naar de ontwikkelingen in het eerdere plan, vertelt Peter enthousiast over de zelfstudieopdrachten die tijdens de residentie door Lucas werden gegeven. Ze boden hem kaders om vanuit te werken. Waar gemeentelijke kaders hem er voorheen altijd van weerhielden om door te durven pakken, braken de artistieke kaders Peters denken juist open. 'Drie jaar geleden kregen we van de gemeente te horen dat we hier onzelfstandige woningen mogen bouwen op het erf, voor arbeidsmigranten', vult Teresa aan. 'Daar zat dus een mogelijkheid, maar inmiddels ligt het aantal op 100. Achterlijk, want we willen juist

klein blijven hier. Het leuke van deze residentie is dat we nu vanuit andere hoeken zijn gaan kijken.' Peter: 'Ik kwam erachter dat binnen de bestaande mogelijkheden heel veel kan. En dat ik mezelf beperkingen opleg, die nu zijn weggenomen. Een regel van de overheid is niet vast, je kunt er een draai aan geven. Het leuke van samenwerken met Lucas was dat hij ons de kans bood om daar helemaal niet mee bezig te zijn; maar juist met wat wij zouden willen en wat er van daaruit kan. Hij stelde ons voor om een manifest te schrijven.'

Gedreven door de opdracht ging Teresa aan de slag met oud inpakpapier om het manifest in elkaar te zetten dat op 3 juli aanstaande in Onomatopee zal worden gepresenteerd. Het opstellen van het manifest maakt de kern van de identiteit van Sengersbroek in woorden duidelijk. Het is daarmee als een blauwdruk van de minimaatschappij waarvoor ze staan. Teresa: 'We hebben geleerd zelf te mogen bepalen wat wij willen bepalen. Lucas probeerde met ons scherp te stellen wat voor stappen we daarin willen zetten.' Het schrijven van het manifest en het spreken met Lucas leerde hen dat mensen die op Sengersbroek willen wonen, niet 'zomaar' mensen hoeven te zijn. Er kunnen bijvoorbeeld ook ondernemers tussen zitten, zolang waarden maar worden gedeeld.

Een kop en (g)een staart

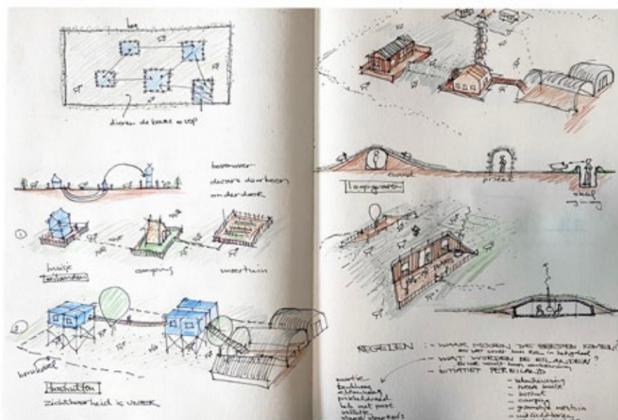
Waar begin dit jaar het bouwplan om tien seniorenwoningen te realiseren de boventoon voerde, kwam het tijdens de residentie in een ander daglicht te staan. Kaders werden niet langer als kaders gezien en beperkingen leken geen beperkingen meer te zijn. Eén van de activiteiten gedurende de maand die daaraan heeft bijgedragen was een georganiseerde architectendag. Lucas nodigde twee architecten en een ontwerper uit om mee te kijken naar mogelijkheden – Arie van Rangelrooij, Lieke van Hooijdonk en Nadine Sterk & Jeer-adhat Voraphotmuaneman – en door

Teresa en Peter werden twee mensen die verbleven in het eigen vakantiehuis toegevoegd om de hele dag te participeren.

In stilte werd de groep over het terrein heen geleid, liggend in een omgeving waarin grote agrarische activiteiten plaatsvinden evenals nette huizen met keurige tuinen aanwezig zijn. Sengersbroek heeft daarin een eigen handschrift. 'Ik liep voorop met een bel, Peter achteraan, als een soort kudde. We hebben ze in vlot tempo over het terrein geloodst. Daarna gingen ze schetsen. Ze kregen van Lucas een pakketje met ons manifest en de wensen die wij hebben, wat hier leeft en wat de bedoeling is. Om half vijf was er een presentatie. We trokken ons terug en mochten één winnaar kiezen. Die kreeg 200,- om de schetsen verder uit te werken. Het was echt fantastisch leuk. Over een tijdje komen we samen met de ontwerpers van het idee en een paar mogelijke residenten. Het gaat dus gewoon dóór!'

'EEN REGEL VAN DE OVERHEID IS NIET 'VAST', JE KUNT ER EEN DRAAI AAN GEVEN.'

Eén van de recente gasten die in het campertje van haar vader op Sengersbroek verbleef, was de dochter van een architect op de architectendag zelf. Die grote toeval maakte de cirkel voor beiden weer rond. 'Dan weet je dat dingen kloppen', glimlacht Peter. En toen om half vijf die middag de schetsen werden besproken, won niet het idee van een architect, maar het idee van twee gasten: kunstenaars Fien de Graaf en Bert Scholten. Zij opperde de idee om tijdelijk te verblijven op de boerderij, waar Lucas het begrip 'farmer-in-residence' aan verbond. Mensen zouden in Sengersbroek in deze residentie kunnen gaan 'boeren'. 'Het was leuk om te zien dat ze [daarvoor] één bepaalde zin uit ons manifest haalden. Die zin zijn ze gaan versterken.'

Farmer-in-Residence

Winnaars van de architectendag Fien en Bert kregen van Lucas samen met de andere gasten de vraag: 'Wat heb je nodig om hier te verblijven, in een plek achteraf: wat heb je nodig?' Hun farmer-in-residence (FIR) gaf daar een antwoord op. Een schets van deze FIR maakt inzichtelijk dat de residentie bestaat als werkruimte waarin mensen projecten kunnen doen. Het concept maakt een grove verdeling tussen drie praktijken: 1. Praktisch (boeren), 2. Onderzoekers (met dier en plant) en 3. Artistieke praktijken (zoals kunstenaars). Alle drie de praktijken kunnen een gemeenschap vormen die de gezonde boerderij Sengersbroek voort kan zetten door er één, twee of drie jaar te verblijven en te onderzoeken of je dat eigenlijk wel wilt: zelf te 'boeren'.

Een FIR is dus eigenlijk een tussenfase: een tijdelijke ontmoeting met Sengersbroek waarin je kunt verblijven en anderzijds kunt ontdekken of je langer wilt blijven. We hebben altijd zoiets gewild. Performances, dingen in de bossen. Dat staat ook in ons Manifest', besluit Peter. Andersoortige denkers zoals kunstenaars die buiten kaders durven treden, zoals beiden zelf ook doen, zijn hier dus van harte welkom.

'BEN JIJ DEGENE DIE WIJ ZOEKEN?'

Om mensen te betrekken schrijven Peter en Teresa nu een open call uit. Het is een woord waaraan zij zelf eigenlijk een hekel hebben. Ik vertel hen over de context van het begrip in de kunstwereld, daar waar het woord vaak wordt gebruikt.

Peter: 'Kunnen we het begrip in onze communicatie beter wel handhaven?'

Ik: 'Als ik het vanuit het kunstperspectief bekijk, denk ik van wel. Ook een vraag die Lucas stelt: Hoe wil je je profileren? Als je het begrip 'open call' gebruikt, is dat in de kunsten een heel gebruikelijke term om te gebruiken.'

Teresa: 'Wat wordt ermee bedoeld? Zo van: "Laat jezelf zien"?''

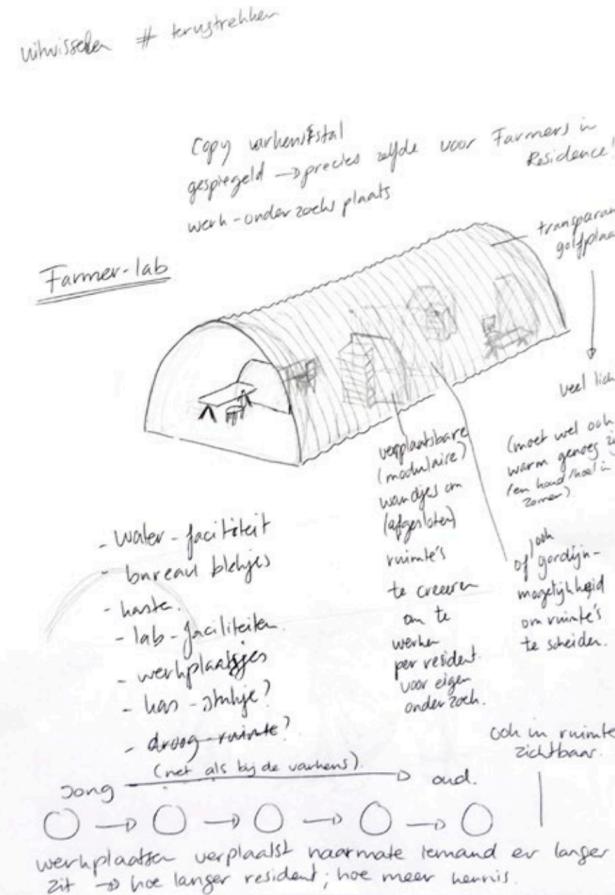
Ik: 'Met een open call wordt eigenlijk een open inschrijving bedoeld. Wanneer Onomatopee bijvoorbeeld een idee, of wens, of thema heeft, en ze daar mensen over na willen laten denken, kun je een open call uitschrijven. Daarmee kunnen mensen een plan laten inleveren die reageert op je oproep. Je stelt je dus open met een korte tekst waarover je anderen laat nadenken: "Ben jij degene die wij zoeken"?''

Peter: 'Een soort Tinder.'

Ik: 'Maar dan zonder te swipen.'

Wil jij boeren in een FIR? Hou de open call van Sengersbroek in de gaten. Voor meer informatie over de boerderij kijk op www.sengersbroek.nl

1 Open call: het openstellen voor proposals (voorstellen). Als je geen open call gebruikt maar bijvoorbeeld mensen zelf vraagt, benader je mensen meer als uitgenodigde gast. In het laatste geval bepaal je vaak specifiek wat voor mensen je uitnodigt. In het geval van een open call kan iedereen reageren, als je je groepen voelt door de call zelf. De vraag aan de schrijver van de call is dan ook: hoe stel je je call op, wie wil je aanspreken?'

Sengersbroek, a small-scale farm in the countryside of Asten, is a special place. Here, hostess Teresa Rahder (1960) and host and biological pig breeder Peter Wijnen (1962) have been entirely dedicated to ecological autonomy for many years. On the first of January 2020, however, they both realised one thing: in the next five years, change was inevitable. The philosophy behind the place – an infrastructure for people, animals and the environment – had to be disseminated among young and old, to secure its continuity. The wish to propagate led to the participation in Residency For The People. This gave them the opportunity to properly investigate their plans for the future. Now that the month of May has officially passed, Teresa and Peter talk about the space that the work period opened up for them, both physically and mentally.

A large, green field with many pigs. That is the terrain where Sengersbroek welcomes you. You can stay here in the guest house or camp outside in a tent. The terrain is large enough for the development of a retirement community with ten homes: the plan Teresa and Peter originally had in mind. When friends alerted them to this residency, they were keen to contact founding advisor Lucas Maassen. While the plans were at a standstill amidst the everyday hassle caused by the corona crisis, the residency gave him a sense of space right away. They could roll up their sleeves and set the company's future in motion.

'SOMETHING WAS BOUND TO HAPPEN, THAT MUCH WE KNEW. WE JUST DIDN'T KNOW WHAT.'

'Something's bound to happen,' Peter remembers thinking at the beginning of 2020, 'we just didn't know what. And as we expressed that wish, Lucas came our way.' Whatever the residency might bring, one thing was clear from the start: the precious family heritage Sengersbroek had to continue. Now that Peter and Teresa were getting older themselves, they wanted to form ties with other people. 'We have a butchery, and commerce. We're a bit tired of it to be honest, but we can't allow it to come to a halt. So we would basically want things to be taken over, to be shared,' Peter explains. With this in mind, the original focus on senior housing started to include younger people as well. Regardless of age though: Sengersbroek is primarily a farm. This has to appeal to people, just like the pigs that are part and parcel of it.

No stumbling blocks ahead

When I ask them both about the developments in the previous plan, Peter passionately talks about the self-study assignments that Lucas gave them during the residency. They offered him guidelines to work with. If communal guidelines in the past had always prevented him from seeing things through, the artistic guidelines actually opened up Peter's thinking. 'Three years ago, the municipality told us we could build non-private accommodations on the premises, for labour migrants,' Teresa adds. 'It might have

been an option at the time, but now it should house at least 100 people. That's insane, we always wanted to remain small. The good thing about the residency is that we started looking at it from different angles.' Peter: 'I found out that there is quite a lot of elbow room within the existing possibilities. It removed the obstacles that I had actually been raising myself. A government rule is not fixed, you can give it a twist. That was so great in our collaboration with Lucas: he gave us the opportunity to forget about regulations for a moment; we could focus on the things we would want and look at our options from there. He proposed we would write a manifest.'

The assignment inspired Teresa to get to work with old roles of wrapping paper to put together the manifest that will be presented coming July 3, at Onomatopee. Drawing up the manifest explains the core of Sengersbroek's identity in words, which makes it a kind of blueprint for the miniature society they propagate. Teresa: 'We learned that we are free to determine what it is we want to determine. Lucas helped us to articulate the steps we wanted to take in this process.' Writing the manifest and the discussions with Lucas taught them that the people who want to live at Sengersbroek are not necessarily just 'any' people. They could include entrepreneurs for instance, as long as they share the same values.

A head and (no) tail

The plan to construct ten housing units for senior citizens that prevailed earlier this year, appeared in a different light during the residency. Guidelines were no longer perceived as guidelines

and limitations no longer seemed to be limitations. One of the activities during the month that contributed to this change was an organised architects day. Lucas invited two architects and a designer to look at the options with them – Arie van Rangelrooij, Lieke van Hooijdonk and Nadine Sterk & Jeeraphat Voraphotmuangman – and Teresa and Peter added two people who were staying at their own summer home to participate the entire day.

The group was led in silence across the grounds, which are surrounded by both large-scale agricultural activities and neat homes with tidy gardens. Within this environment, Sengersbroek has its own peculiar character. 'I was up front with a bell, Peter brought up the rear, a bit like a herd. We showed them around the premises at a quick pace. Then they started sketching. Lucas gave them a package containing our manifest and the wishes we have, what's going on and the general intention. At half past four, there was a presentation. We withdrew and were allowed to select one winner. They were given €00 to elaborate the sketches. It was really great fun. In a while, we will get together with the designers of the idea and some potential residents. It is actually going to happen!'

'A GOVERNMENT RULE IS NOT 'FIXED', YOU CAN GIVE IT A TWIST.'

One of the guests who was recently staying in her dad's campervan at Sengershoeve turned out to be the daughter of an architect who had attended the actual architects day. This big coincidence brought things full-circle for both of them. 'It tells you that it all fits,' Peter smiles. When the sketches had been discussed at half past four that afternoon, the winning idea wasn't from one of the architects but from the two guests: artists Fien de Graaf and Bert Scholten. They came up with the idea to live at the farm temporarily, which Lucas connected with the concept of a 'farmer-in-residence'. In Sengershoeve, people would be able to 'farm' during this residency. 'It was nice to see that they had taken one particular phrase from our manifest, which they then reinforced.'

Farmer-in-Residence

The winners of the architects day Fien and Bert, together with the other guests, were asked by Lucas: 'What do you need to stay here, in a backwater place: what do you need?' Their farmer-in-residence programme (FiR) answered that question. A sketch of this FiR makes it clear that the residency exists as a working space where people can realise projects. The concept distinguishes roughly three practices: 1. Practical (farmers), 2. Researcher (with animals and plants) and 3. Artistic practices (like artists). All three practices could form a community that can continue the healthy farm Sengersbroek by staying there one, two or three years and to find out if that is what you actually want: to farm.

So basically, an FiR is an intermediate phase: a temporary encounter with Sengersbroek where you can stay to discover if you want to stay longer. We always wanted something like this. Performances, things in the woods. We put that in our manifest too,' Peter concludes. Alternative thinkers like artists

who can step outside the boundaries, like the two of them are doing too, are most welcome here.

'ARE YOU THE ONE WE ARE LOOKING FOR?'

To get people involved, Peter and Teresa are now sending out an open call. It is a term they themselves actually dislike. I tell them about the context of the concept within the art world, where the term is frequently used.

Peter: 'Would it be better if we keep the concept in our communication?'

Me: 'Looking at it from an art perspective, I believe so. Another question that Lucas asks: How do you want to present yourself? Using the term 'open call' would be very common in the arts.'

Teresa: 'What does it mean? Something like "show yourself"?''

Me: 'An open call actually means an open application. When Onomatopoe for instance has an idea, a wish or a theme that they want people to reflect upon, you can send out an open call. It allows people to propose a plan that responds to your call. You actually come forward with a short text that you invite others to reflect upon: "Are you the one we are looking for?"'

Peter: 'A bit like Tinder.'

Me: 'But without the swiping.'

Do you want to farm in an FiR? Look out for the open call of Sengersbroek. For more information about the farm, go to www.sengersbroek.nl

SENGERSBROEK MANIFEST

Stel je voor: Een knusse, beetje rommelige maar toch aardige, vriendelijke kleine boerderij zoals ze vroeger vaak waren. Een boer en boerin wonen daar met opa en oma en kleinkinderen. Ze houden varkens, schapen, kippen en een koe. Ze zorgen voor het land, de bomen en de dieren en voor elkaar. Ze doen graag veel zelf en met de hand. Ze scheppen en bouwen met wat voor handen ligt. Ze slachten de varkens en genieten van de kippen en biggjes gezellig scharrelend op het erf. Ze maken worst, spek, wol en kaas. Ze verwerken en bewaren het vlees, de groenten en het fruit en komen zo de winter door. Ze vieren het leven en de dood, maken muziek en spelen toneel. Ze nemen dit leven langzaam en aandachtig tot zich en genieten ten volle...

Willen wij dit nu ook?

JA! KEIHARD!!

HOERA!! SENGBROEK DOET HET!

WIJ ZIJN EIGENWIJS, GASTVRIJ EN NIEUWSGERIG. GASTEN KOMEN ETEN, LEREN, WERKEN MEE EN VIEREN VAKANTIE IN HUIS EN WEI. OUD EN JONG DAT ZIJN VIJ. IEDER HEEFT EEN EIGEN PLEK, SAMEN DELEN WE EEN ERF.

DE BIOLOGISCHE BOER WERKT IN HARMONIE MET DE NATUUR.

EEN DIEPE VERBONDENHEID MET HET GEHEEL EN DE STEVIGE VOETEN IN DE AARDE GEVEN VERTROUWEN.

RESIDENTIE TWEE: TOEKOMSTDROMEN VAN MIKE EN NIELS

Residency two: wish dreams of Mike and Niels

Mike van den Tillaar (2004) en Niels Swinkels (2004) studeren allebei aan de creatieve opleiding St. Lucas en skaten minimaal één keer per week op het Stadhuisplein in Eindhoven. 'Die plek kennen echt alle Eindhovense skaters', legt Niels uit. Geïnspireerd door verschillende elementen op het plein – een rood bankje, een bronzen beeld en een parkeergarage – bedrukten de jongens hun eigen skateboards met digitale ontwerpen. In één maand tijd hebben zij met RFTP hun droom om zelf boards te produceren werkelijkheid gemaakt. En misschien plant het wel een zaadje voor iets veel groters!

Geïnspireerd door YouTube tutorials wisten Mike en Niels deels wat hen te wachten stond. Het persen van decks zou geen moeilijke opgave worden. Maar in een tijd waarin ook zij tijdens de lockdown thuis moesten werken, was daar juist nu ruimte en tijd voor. Zij wisten: wij gaan ons eerste, eigen skateboard produceren en voorzien van ons unieke, grafische handschrift. Inmiddels ligt er een houten board in Niels' zijn slaapkamer. Voor zijn webcam komt het object in beeld. 'Mijn moeder vertelde over het project', legt hij uit. 'En toen dacht ik: "Ik ga me daarvoor opgeven, samen met Mike." Het skateboard is nog niet helemaal af zoals je ziet, maar we gaan hem snel afronden.'

Liza Voetman: Wisten jullie van te voren al wat jullie te wachten stond met RFTP?

Niels Swinkels: Nou, aangezien Mike en ik al skateboards wilden maken, zei mijn moeder: "Nu krijg je er begeleiding bij." Toen dachten we: "Dat gaan we proberen. Daar kunnen we ons wel voor opgeven."

Liza Voetman: Dus eigenlijk kwam het ideaal uit: jullie hadden al een gedeelde droom om skateboards te produceren en toen waren er – midden in de crisis – ineens begeleiding, tijd en financiële middelen?

Mike van den Tillaar: Ja, Niels kwam met het idee en heeft ons opgegeven, ik vond het meteen leuk. We kregen snel te horen dat we mee mochten doen.

Niels Swinkels: Eerst moesten we natuurlijk gaan onderzoeken hoe we het gingen aanpakken. We zijn met zijn drieën samen gaan zitten en een heel plan gaan uitwerken.

Mike van den Tillaar: We zijn begonnen met het maken van mallen en hebben daarvoor de vorm van een skateboard gepakt. Het hout hebben we onder en bovenop gelegd en daar vormen van gemaakt: door er gewichten op te leggen, met een houten plank ertussenin. Zo zouden we de vorm van een skateboard krijgen.

Niels Swinkels: We hopen natuurlijk dat we met dit project nog een skateboard kunnen maken. Het ligt eraan of het hout deze maand nog geleverd kan worden. Maar, voor het eerste board dat we ooit hebben gemaakt, ging het écht goed.

Liza Voetman: Hebben jullie het board al getest?

Niels Swinkels: Nog niet. Hij is wel stevig, maar waarschijnlijk, als je er op gaat skaten, breekt hij toch na een paar keer. We willen sowieso samen doorgaan als dit project met Lucas voorbij is. We willen dan meer de touwtjes in eigen handen nemen. Mike

en ik skaten echt al heel lang samen, en nu maken we het board zelf: dat is echt vet. Dat geeft een apart gevoel.

Mike van den Tillaar: Ik zou het wel vaker willen doen. Het was nu fijn dat er iemand was waar je vragen aan kon stellen en je niet alles helemaal zelf hoefde uit te vogelen. Dat er iemand was die begeleiding bood.

Liza Voetman: Kennen jullie Onomatopoe, de kunstruimte waarmee Lucas RFTP heeft opgezet?

Niels Swinkels: Die kenden we eigenlijk niet, maar daar is een samenwerking mee. Als het goed is, komt daar een tentoonstelling. We wisten in het begin niet dat die er zou komen, maar het is heel fijn. Daar komen meer mensen die de boards kunnen gaan zien. Als we er verder in willen gaan, willen mensen de boards misschien wel kopen. Het zijn echt boards waarop je kunt skaten, als ze goed stevig zijn. En de prints op de boards hebben we ook zelf gemaakt.

Mike van den Tillaar: Daar zijn we trots op. We hebben het Stadhuisplein gekozen in Eindhoven.

Niels Swinkels: Je hebt daar de ingang van de parkeergarage en een bronzen standbeeld. Daarvan heeft Mike ontwerpen gemaakt. Ik heb het rode bankje gekozen dat er staat en een beeld aan de muur van het plein. Als je in Eindhoven woont herken je die elementen zeker.

Liza Voetman: Heeft RFTP jullie anders laten nadenken over het ontwerpen van designs en producten?

Niels Swinkels: Lucas en werkplaatssmeester hout Jeroen Wand die ons hielp met persen, hadden andere ideeën dan wij. Wij vonden het echt belangrijk dat de dingen die wijzelf voor ogen hadden, zouden gebeuren. We zijn wel bij onszelf gebleven. Zij dachten dat we prints gingen maken met verschillende kleuren hout, die je dan in elkaar moest leggen. Wij wilden de prints echt digitaal maken en op de desks drukken. Het was wel even lastig om te zeggen van: "Ja, hé. Eigenlijk willen we dit niet."

Mike van den Tillaar: Ik ontwerp vaak op mijn computer. Het was leuk om na te denken wat we vanuit daar op een skateboard wilden zenden. Wat het ook écht betekent. We hebben alles zelf gemaakt. Andere bedrijven gebruiken machines. Bijna alles is met de hand gemaakt, behalve het persen, dat kun je niet met de hand doen.

Liza Voetman: Als jullie veel boards gaan produceren en je onderscheidt jezelf nu met handwerk, hoe zien jullie die groei dan voor je? Verandert het je handschrift?

Niels Swinkels: We willen er vooral gewoon mee doorgaan. We willen meer gaan doen en zelf andere prints gaan maken, daar zijn we heel veel mee bezig.

Mike van den Tillaar: Ook met het maken van promotevents dat je op het board aan het skaten bent en trucs doet. Daar kan ik bijvoorbeeld animaties van maken. En we blijven sowieso doorgaan en contact houden, Niels en ik!

Een impressie van Mike en Niels in de houtwerkplaats? Zie: <https://www.instagram.com/pi/CAItrGdlhCz/>

Mike van den Tillaar (2004) and Niels Swinkels (2004) both study at the creative vocational academy St. Lucas and they skate at least once a week at the Stadhuisplein (City hall square) in Eindhoven. 'Absolutely every skater from Eindhoven knows that place,' Niels explains. Inspired by different elements at the square – a red bench, a bronze statue and a parking garage – the boys printed digital designs on their own skate boards. With RFTP they made their dream come true to produce boards themselves. And perhaps it plants a seed for something much bigger!

Inspired by YouTube tutorials, Mike and Niels had some idea of what they might expect. Pressing the decks wouldn't be an easy challenge. But since they too were forced to work from home during the lockdown, there was plenty of space and time for it. They knew: we are going to produce our own first-ever skateboard, decorated in our unique, graphic style. Today, there is a wooden board in Niels' bedroom. The object appears in front of his webcam. 'My mother told me about the project,' he explains. 'And I thought: "I'm going to apply, together with Mike." As you can see, the skateboard isn't completely ready yet, but we're about to finish it.'

Liza Voetman: Did you know in advance what you were getting into with RFTP?

Niels Swinkels: Well, because Mike and I already wanted to make skateboards, my mom said: "Now at least you'll get some advice." That's when we thought: "Let's give it a try. This is something we can apply for."

Liza Voetman: So actually this was the ideal outcome: you already shared a dream to produce skateboards and then suddenly – right in the middle of the crisis – you received advice, time and financial means?

Mike van den Tillaar: Right, Niels came with the idea and signed us up, I liked it from the start. We soon heard that we were selected.

Niels Swinkels: Of course we had to research first how to go about it. We sat down with the three of us and started working out this whole plan.

Mike van den Tillaar: We began by making the moulds based on the form of an existing skateboard. We put wood underneath and on top of it and made shapes from it: by putting weights on it, with a wooden board in between. That should give us the shape of a skateboard.

Niels Swinkels: Of course we hope to make another skateboard with this project. It depends if the wood can still be delivered this month. But for the first board we ever made, it went really, really well.

Liza Voetman: Have you already tested the board?

Niels Swinkels: Not yet. It is solid alright, but when you skate on it, it will probably break after a couple of times. When this project with Lucas is over, we want to go on together anyhow. We want to take matters more in our own hands. Mike and I have been skating together for a really long time, and

now were making our own board, that's so wicked. It feels really special.

Mike van den Tillaar: I would like to do it more often. It was really nice to have someone you could ask things this time, not having to figure out everything all by yourself. That there was someone who offered advice.

Liza Voetman: Do you know Onomatopoeie, the art space where Lucas set up RFTP?

Niels Swinkels: We didn't really know it, but there is a collaboration with them. If it all works out, there should be an exhibition there. In the beginning, we didn't know there would be one, but it's really cool. It will attract more people who will be able to see the boards. If we want to continue in this direction, perhaps people want to buy the boards. They are really good for skating, if they are strong enough. And the prints on the boards were made by us too.

Mike van den Tillaar: Were proud of it. We chose the Stadhuisplein in Eindhoven.

Niels Swinkels: It has that entrance to the parking garage and a bronze statue. Mike made designs from them. I picked the red bench that's there and a statue on the wall along the square. If you live in Eindhoven, you're sure to recognise those elements.

Liza Voetman: Did RFTP change your way of thinking about making designs and products?

Niels Swinkels: Lucas and the wood workshop assistant Jeroen Wand, who helped us press the board, both had different ideas than we. To us it was really important that the things we imagined, would actually happen. We stayed true to ourselves. They thought we would make the prints with wood of different colours that you would have to piece together. We really wanted to make digital images and print them on the desks. It was a bit hard to be like: "Yo, hey! Actually, we don't want this."

Mike van den Tillaar: I often design things on my computer. It was fun to think about what we wanted to take from there and transfer it to a skateboard. What it really means. We made everything ourselves. Other companies use machines. Almost everything is hand-made, except the press-moulding, you can't do that by hand.

Liza Voetman: If you would produce a lot of boards and handcraft is what sets you apart, how do you imagine that growth? Would it change your handwriting?

Niels Swinkels: We mainly just want to continue this. We want to do more and make new prints ourselves, were working on that a lot.

Mike van den Tillaar: Were also busy making promo videos with you skating on the board and doing tricks. I can turn that into an animation for example. And we will keep going anyway and stay in touch, Niels and me!

An impression of Mike and Niels in the wood workshop? Go to: <https://www.instagram.com/p/CA1fjGdHhCz/>

RESIDENTIE DRIE: NIEUWE ERVARINGEN VAN INES GLOWANIA

Residency three: new experiences of Ines Glowania

Op de Instagram pagina van het in Eindhoven gelegen Onomatopoeie zag Ines Glowania (1990) de oproep voorbij komen. *Residency For The People* was uitgezet als open call. Ines, multidisciplinair designer die in 2019 in Eindhoven de Master Information Design besloot, zond als één van velen een voorstel in. Ze was aangetrokken door de focus van de residentie op de persona boven de productie van objecten. Ook zij ontwierp geregeld voor de ontvanger van haar product, een externe bron, een klant, of opdrachtgever. "Oh well, why not. Let's try!", ging er resoluut door haar hoofd, om in haar 25 m2 bescheiden appartement in Duitsland een persoonlijk plan op te stellen. In het plan deelt zij haar verlangen om een boek te ontwerpen. Een boek dat niemand anders ooit zal zien.

'I wanted to make a book no one accept me will ever see. Even though someone is allowed to see the outside, (s)he is not allowed to see the inside of the book', vertelt Ines glimlachend wanneer we elkaar via Skype ontmoeten. Voor de webcam van haar MacBook presenteert ze het eindresultaat van de korte residentie: een wit boek, strak omwikkeld in vacuüm. Het boek was in een tijd ontstaan waarin het leven slechts bestond uit korte bezoeken aan de supermarkt en digitale ontmoetingen met anderen, zoals deze. Juist voor Ines, die zich in haar praktijk focust op de veranderingen in ons handelen door alledaagse systemen, is de crisis bij uitstek een moment om haar eigen werkpraktijk eens kritisch te bevragen. In haar voorstel schrijft ze toe naar het statement 'te willen ontwerpen zonder verwachtingen of prestatiedruk van buitenaf', iets wat in het dagelijkse leven alom centraal staat. We zijn altijd zichtbaar – is het niet via de ontwerpen die we maken, dan wel via Instagram. In haar residentie zoekt Ines naar een rede om door te gaan met wat ze doet. "[...] even though I know I should do it anyway."

Een statement als moraal

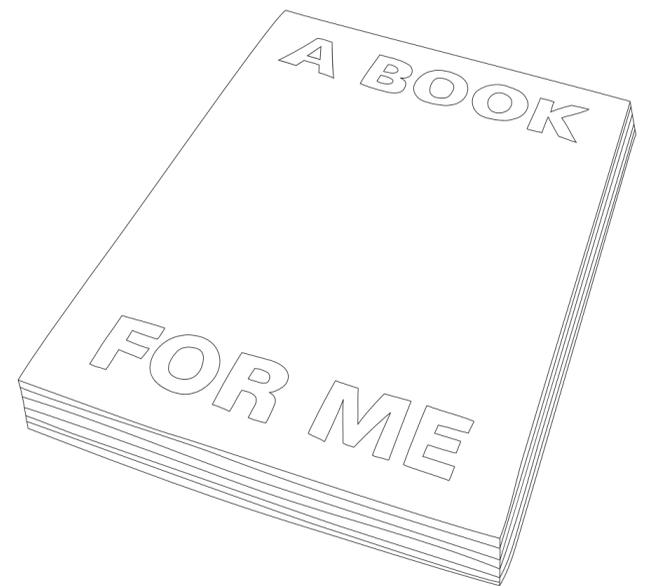
'To create a book is to make an end. Lucas wanted to finish the book within a month, I did', zegt Ines, wanneer ik haar vraag naar het eindresultaat van de periode. In de verschillende gesprekken die zij met Lucas via Skype voerde werd toegewerkt naar de concrete productie van het boek. Waar zij een plan schreef gedreven door het idee van zelfregie, was de wens 'a book for myself' toen vooral een metafoor geweest. Het idee moest nog van inhoud worden voorzien. "When you say: "I want to make a book for me", as I wrote down in my proposal, you don't know what that means. So

Lucas said: "Ok, do it." And then I realized: "What does that even mean, making a book for myself?" Ines lacht. "When I said: "I wanna make a book for me", Lucas mentioned: "Ah, you wouldn't see it?" And I was thinking: "That's really good." Waar Ines zelf nog niet had nagedacht over de invulling van het boek, werd in de eerste gesprekken duidelijk dat ook zij de inhoud niet mocht zien. 'The book is actually made by me without seeing it myself, wherein Lucas reflected on what I was saying without being too pushy.'

De rest van de maand spendeerde Ines veel tijd om haar statement 'een boek te realiseren dat niemand ooit zou zien' te leren begrijpen. Wanneer immers alles kan wat je zelf wilt, wat wil je dan eigenlijk écht met een onzichtbaar boek? 'I used different types of algorithms to lay out the book, so I didn't see it beforehand. I used 'random' as a word for the algorithm, since my head is a mess itself. [...] I also had to find out about the finder in my Mac-Book, since there are tiny images in that finder which reveal the content what's inside. It brought me to the point to find out how to not see the small images there. And at some point, my sister was visiting me. I thought: "Shit, I have to move the book", laying in front of the door. We're sisters, we're interested in each other's readings. At the end, this process wasn't about the book, but about me trying to understand what designing means without seeing it by others, and what I really want.'

'WHAT HAPPENS WITH THIS BOOK, SINCE IT WILL BE LONGER IN THE WORLD THAN I AM?'

Op 9 juni opende Ines het boek voor de eerste keer zelf als afronding van haar residentie. De avond moest een sociaal gebeuren worden in het midden van haar appartement. Een onmogelijke wens, gezien de omvang van de ruimte en de niet-aanwezige afstand tot haar performance de inhoud van het boek onlosmakelijk zou blootgeven. De opening van het boek voor haarzelf zou daarom een *live-stream* op Instagram worden, maar: het internet werkte niet mee. Uiteindelijk besloot Ines het pro-

ces van openen in haar slaapkamer te filmen. In achttien minuten kijken we mee zonder de inhoud van het boek te kunnen zien. Het openen van het boek is een handeling die Ines kan blijven herhalen, omdat pagina's vanuit een Japanse bindingswijze zijn gevouwen. Elke keer dat zij het boek zelf opent ont-hullen er nieuwe delen. 'But what's gonna happen if it get lost, or I die? It will be longer in the world than I am. You never think about this question for a certain object, it's really interesting for me!'

Artiestieke productie zonder externe restricties heeft Ines de ervaring van kalme en tijd gegeven, waarover zij in haar voorstel al schreef. Haar boek kan niet worden beoordeeld op de zichtbaarheid ervan, wat een zekerheid voor Ines met zich meebracht. Zij kon nu handelen zonder in het proces van doen door gedachten te worden geremd. 'If you're scared you get stuck in thoughts', beamt Ines. 'But this time there was no reason to be scared. I really want to keep this feeling of not being scared. Because, perhaps, the book is empty. You know: no one knows.'

You know, no one knows

Op dit moment reist het boek naar Onomatopoeie. 'Maybe there will be a funny person to open it', lacht Ines. Die mogelijkheid verbande zij door het boek in plastic dicht te *sealen*. Ondanks de presentatie in Eindhoven is Ines' ingeslagen pad niet afgerond. 'I will keep this topic in mind, since it's challenging to think about how much we need to see in society. Designing by restrictions is very interesting. In one of our conversations, Lucas and I talked about the book

by George Perec [*La Disparition*], wherein he wrote without using the letter 'e'. It's a bit like designing with this restriction of non-seeing', legt Ines uit. Niet als reactie tegen de beeldcultuur, maar als proces gericht op het behoud van privacy. Waar sociale media een belangrijke focus op het artistieke proces achterliggend aan het eindproduct kan delen, blijft het belangrijk om privacy te behouden. Om, zoals Ines zelf zegt, te kunnen schetsen in het park zonder het met de wereld te hoeven delen. 'Process should be shown, but - due to this digital era - we have to think about our private spaces. It's happening now, in Corona. We have to take it!'

Artiestieke productie zonder externe restricties heeft Ines de ervaring van kalme en tijd gegeven, waarover zij in haar voorstel al schreef. Haar boek kan niet worden beoordeeld op de zichtbaarheid ervan, wat een zekerheid voor Ines met zich meebracht. Zij kon nu handelen zonder in het proces van doen door gedachten te worden geremd. 'If you're scared you get stuck in thoughts', beamt Ines. 'But this time there was no reason to be scared. I really want to keep this feeling of not being scared. Because, perhaps, the book is empty. You know: no one knows.'

Benieuwd naar Ines' haar ontmoeting met de inhoud van haar boek? Zie: https://drive.google.com/file/d/1etQbs2L8nZhf3C_N4stj7b7DF-G6G1K6X/view

A call on the Instagram page of Eindhoven-based Onomatopoe caught the attention of Ines Glowania (1990). Residency For The People had been posted as an open call. Ines, a multi-disciplinary designer who had completed a Master Information Design in Eindhoven in 2019, was one among many to send in a proposal. She was attracted by the residency's focus on the persona rather than the production of objects. And she too often designed for the recipient of her product, an external source, a client or a principal. "Oh well, why not. Let's try!" she thought resolutely, and started drawing up a personal plan in her modest 25 m2 apartment in Germany. In the proposal she shares her desire to design a book. A book that no one else will ever see.

'I wanted to make a book no one accept me will ever see. Even though someone is allowed to see the outside, they are not allowed to see the inside of the book,' Ines says, smiling, when we meet each other on Skype. In front of the webcam of her MacBook, she presents the final result of her short residency: a white book, vacuum-wrapped. The book came about in a time when life existed only of short visits to the supermarket and digital encounters with others, like this one. For a designer like Ines, who focusses on the way our behaviour is changed by every-day systems, the crisis is an excellent moment to subject her own work practice to a critical examination. In her proposal, she writes towards the statement 'the desire to design without expectations or outside pressure to perform', something that has come to play such a central role in life in general. We are always visible – if it's not through the designs we make, then it's on Instagram. In her residency, Ines is looking for a reason to continue what she is doing, "[...] even though I know I should do it anyway".

A statement as moral

'To create a book is to make an end. Lucas wanted to finish the book within a month, so I did,' Ines says, when I ask her about the end result of the residency. The various Skype sessions she had with Lucas were oriented towards the actual production of the book. When she wrote a plan driven by the idea of self-direction, the wish to 'make a book for myself' had mostly been a metaphor. The idea still had to be provided with content. 'When you say: "I want to make a book for me", as I wrote down in my proposal, you don't know what that means. So Lucas said: "Ok, do it." And then I realised: "What does that even mean, making a book for myself?"' Ines laughs. "When I said: "I want to make a book for me", Lucas mentioned: "Ah, you wouldn't see it?" And I was thinking: "That's really good." Although Ines hadn't given the realisation of the book much thought, it became clear during the first discussions that she herself couldn't see the contents either. 'The book is actually made by me – without seeing it myself, while Lucas reflected on what I was saying without being too pushy.'

The rest of the month, Ines spent most of her time trying to learn to understand her statement 'to realise a book that no one would ever see'. After all, when anything is possible, what is it you truly want to achieve with an invisible book? 'I used different types of algorithms to lay out the book, so I didn't see it beforehand. I used 'random' as a word for the algorithm, since my head is a

mess itself. [...] I also had to find out about the finder in my MacBook, since there are tiny images in that finder that reveal the content what's inside. It brought me to the point to find out how not to see the small images there. And at some point, my sister was visiting me. I thought: "Shit, I have to move the book," as it was lying in front of the door. We're sisters, we're interested in each other's readings. At the end, this process wasn't about the book, but about me trying to understand what designing means without it being seen by others, and what I really want.'

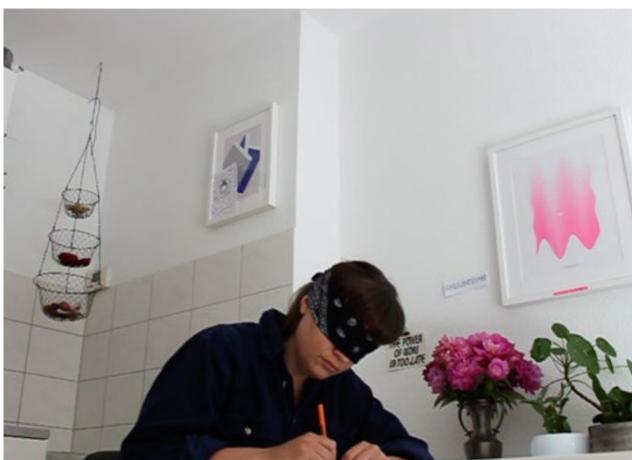
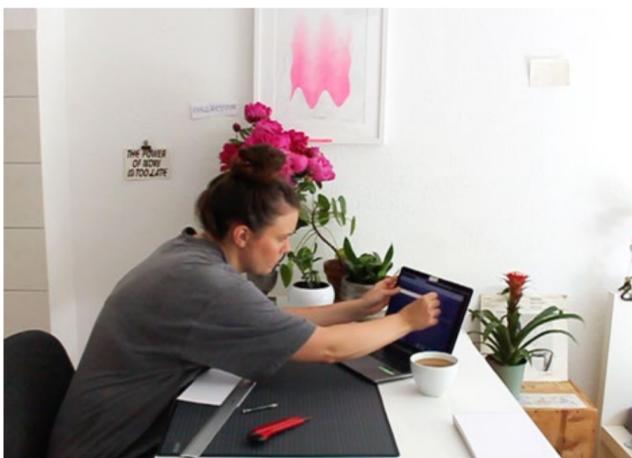
"What happens with this book, since it will be longer in the world than I am?"

On June 9, Ines opened the book for the first time herself, as a way to finish her residency. The evening had to be a social event in the middle of her apartment. An impossible wish, given that the size of the room and the non-existent distance to her performance would inevitably reveal the contents of the book. As a solution, the opening of the book for herself would be an Instagram live-stream, but: the internet didn't co-operate. Eventually Ines decided to film the opening procedure in her bedroom. For eighteen minutes, we are watching without being able to see the book's contents. Opening the book is an act that Ines can repeat perpetually, because the pages have been folded from a Japanese binding. Each time she opens the book herself, new parts are being revealed. 'But what will happen when it gets lost, or when I die? It will be in the world longer than I am. You never think about this question for a certain object, it's really interesting for me!'

You know, no one knows

At this moment, the book is travelling to Onomatopoe. 'Maybe there will be a funny person to open it,' Ines laughs. She banned that option by sealing the book in plastic. Despite the presentation in Eindhoven, the road Ines took hasn't come to an end yet. 'I will keep this topic in mind, since it's challenging to think about how much we need to see in society. Designing by restrictions is very interesting. In one of our conversations, Lucas and I talked about the book by George Perec [La Disparition], that he wrote without using the letter 'e'. It's a bit like designing with this restriction of not-seeing,' Ines explains. Not as a reaction against the visual culture, but as a process meant to preserve privacy. Where social media can highlight the artistic process behind the final product, it remains important to keep a certain privacy. To be able, as Ines puts it herself, to be sketching in the park without having to share it with the world. 'The process should be shown but – due to this digital era – we have to think about our private spaces. It's happening now, in Corona. We have to take it!'

Artistic production without external restrictions gave Ines the experience of calm and time that she already mentioned in her proposal. Her book can't be judged by its visibility, which gave Ines a certain reassurance. She could now act without being slowed down by thoughts in the middle of the action. 'If you're scared, you get stuck in thoughts,' Ines agrees. 'But this time, there was no reason to be scared. I really want to keep this feeling of not being scared. Because, perhaps, the book is empty. You know: no one knows.'

Als een Boom Valt en een Ontwerper Ontwerpt

Een bespiegeling op Ines Glowania's 'A Book for Me' door Lara Chapman

Een bekend filosofisch gedachte-experiment stelt de vraag: "Als een boom in het bos omvalt en er is niemand in de buurt om het te horen, maakt het dan geluid?" Het antwoord hangt af van iemands persoonlijke ideeën over zaken als waarneming, publiek en de relatie tussen mens en wereld.

Enerzijds kan worden beargumenteerd dat de boom geen geluid maakt omdat geluidsgolven alleen echt bestaan als ze zich daadwerkelijk door het oor bewegen en zo geluid vormen en gehoord worden. Een ander zal daar tegen in brengen dat de boom nu eenmaal valt - ongeacht of een mens daar iets van mee krijgt. Een mensgerichte wereld als enige realiteit is ook maar een aanname. Uiteindelijk draait het filosofische raadsel om de vraag of iets wel echt bestaat als het niet wordt waargenomen - als het niet wordt gezien, gehoord, gevoeld, geroken of aangeraakt? Bestaat het onopgemerkte? Heeft het onopgemerkte waarde?

Toen ik begon na te denken over Ines Glowania's project 'A Book for Me' - een boek dat door Ines is gemaakt zonder te kijken en dat ook niemand behalve zichzelf ooit zal zien - vroeg ik me af "Als een ontwerper een boek maakt dat niemand kan lezen, is het dan eigenlijk een boek?" en "Als een ontwerper een boek maakt dat niemand kan lezen, is hij of zij dan eigenlijk wel een ontwerper?" Nogmaals, de antwoorden hangen af van iemands idee over de rol van het publiek en de waarde die wordt toegeschreven aan persoonlijke waarneming.

Laten we beginnen met de eerste vraag: is het een boek? In de meest strikte zin voldoet 'A Book for Me' aan de definitie van een boek volgens The Oxford Dictionary: 'een geschreven of gedrukt werk dat bestaat uit pagina's die langs één kant aan elkaar zijn gelijmd of genaaid en in omslagen zijn gebonden'.¹

Dus ja, als fysiek object is het een boek. Als we echter als een functioneel object beschouwen, wordt het antwoord schimmiger. Sinds de uitvinding van de drukpers in de 15e eeuw maken boeken deel uit van een kapitalistisch systeem en verkrijgen ze hun waarde door circulatie, lezerspubliek en winstproductie. Bovendien is de functie van een boek intrinsiek gekoppeld aan het verlenen van toegang tot de inhoud en de informatie of het verhaal dat het overbrengt. 'A Book for Me' voldoet niet aan deze criteria en daarom past het begrip 'boek' eigenlijk niet.

Maar als dit boek geen boek is, wat is het dan wel?

Er zijn vele mogelijke interpretaties van wat 'A Book for Me' is. Het zou een kritiek kunnen zijn op het gebrek aan keuzevrijheid waar veel ontwerpers mee te dealen hebben. Het zou een genotzuchtig-narcistische onderneming kunnen zijn. Het zou een paradoxale onderneming kunnen zijn van de druk die sociale media uitoefenen door middel van de 'bewijs-het-met-een-foto-anders-is-het-niet-echt-gebeurd-cultuur' aangezien het meer verbergt dan onthult. Het kan een performance zijn. Het is mogelijk dat het al deze dingen tegelijk is... maar 'A Book for Me' werkt het krachtigst op mij in door die eerste instinctieve reactie - de jeuk die ik voel om de vacuümverzegelde zak open te

scheuren en door de pagina's te bladeren. Wat staat erin? Wat staat erin? Wat staat erin?

Als kind was ik geobsedeerd door de ingepakte cadeautjes die zich in de dagen voor Kerst onder de boom verzamelden. Als ik dacht dat niemand keek, onderzocht ik stiekem hun gewicht, textuur en knijpbaarheid. Ik tastte de vorm af om te raden wat er in zou kunnen zitten - uiteraard geheel in lijn met wat ik wilde dat er in zou zitten. Wanneer het dan eindelijk tijd was om ze uit te pakken, waren de verwachtingen hooggespannen: zou het zijn wat ik me had voorgesteld of zou de inhoud me teleur gaan stellen? 'A Book for Me' brengt me terug in die staat van onrust en verwachtingsvolle voorgevoelens.

Ik stel me graag voor dat het boek gevuld is met van die kitscherige, veel te grote sculpturen die langs de snelweg worden geplaatst, of juist schattige illustraties van lachende, antropomorfe groenten en stukken fruit, of pagina's vol met vreselijke dad-jokes (hoewel ik er eigenlijk vrij zeker van ben dat ik die niet in het boek zou aantreffen). Dit non-boek is een soort levend iets, leestechnisch gezien een soort Harry Potteriaanse 'Spiegel van Negerieb', die volgens Perkametus 'niets meer of minder laat zien dan het meest wanhopige verlangen van ons hart'.

Via deze omweg komen we uit bij de al eerder gestelde tweede vraag: kan Ines zichzelf wel echt een ontwerper noemen als ze dingen ontwerpt die mensen niet kunnen zien?

Het succes van een ontwerper wordt bijna altijd afgemeten door anderen ogen - de klant, de criticus, de recensent, het publiek, de markt, de curator. 'A Book for Me' verwerpt deze machtsstructuren en drijft volledig op Ines' persoonlijke verlangens, waardoor ze tot een soort non-ontwerper verwordt. En hoewel ze dan in dit geval misschien geen boekontwerper is, is er door haar toedoen wel iets niet zo tastbaars ontstaan. Ze is de ontwerper van denkrumte geworden, ruimte om te reflecteren.

Door iets opzettelijk onkenbaar te maken, nodigt Ines ons uit na te denken over hoe een exclusief voor onszelf gemaakt boek eruit zou zien. Het feit dat mijn eigen boekverlangens bol staan van een vervreemdende, lichtvoetige humor, is waarschijnlijk een reactie op het zware gevoel dat op dit moment in de wereld en in mijzelf heerst. Op andere dagen zou ik misschien willen dat de pagina's gevuld waren met goed doordachte ontwerpkritiek, een sciencefictionroman of essays over taal - al het andere dat ik graag lees. Nu heb ik misschien gewoon meer behoefte aan wat koddig gevormde stukken fruit die naar me glimlachen.

¹ Oxford Dictionary - <https://www.lexico.com/en/definition/book>

Een kleine noot over de relatie tussen de auteur van deze bespiegeling en Ines: Ik denk dat het belangrijk is om u - de lezer - ervan op de hoogte te stellen dat ik deze tekst vanuit een bevooroordeeld standpunt heb geschreven. Ik ben bevriend met Ines, tevens oud-huisgenoot en voormalig studiegenoot aan Design Academy Eindhoven. Deze tekst is dus onvermijdelijk zowat beuust als onbewust gevormd vanuit mijn relatie tot Ines.

If a Tree Falls and a Designer Designs

Some Thoughts on Ines Glowania's 'A Book for Me' by Lara Chapman

A well-known philosophical thought experiment asks: "If a tree falls in a forest and no one is around to hear it, does it make a sound?" The answer depends on one's understanding of observation, audience and the relationships between humans and the world.

One side of the argument posits that the tree makes no sound because soundwaves can only exist through being heard and must pass through an ear to be real. The counter-argument suggests that the tree falls regardless of its perception by humans, critiquing the presumption that a human-centred world is the only reality. Ultimately the philosophical riddle asks whether something is real if it is not perceived - seen, heard, felt, smelt or touched? Does the unobserved exist? Does the unobserved have value?

When I started thinking about information designer, Ines Glowania's project 'A Book for Me' - a book that was created by Ines without looking and a book that no-one except her is ever allowed to see - I found myself asking "If a designer makes a book that no one can read, is it really a book?" and "If a designer makes a book that no one can read, are they really a designer?" Again, the answers depend on one's understanding of the role of the audience and the value ascribed to observation.

Let's begin with the first question: Is it a book? In the strictest sense, 'A Book for Me' fulfils the Oxford Dictionary's definition of a book as: "a written or printed work consisting of pages glued or sewn together along one side and bound in covers."¹ So yes, as a physical object, it is a book. However, if we look at it as a functional object the answer becomes murkier. Since the invention of the printing press in the 15th century, books have been part of capitalist systems, gaining their worth through circulation, readership and profit production. Furthermore, a book's function is intrinsically linked to accessing its contents and the information or story it conveys. 'A Book for Me' fulfils neither of these criteria and therefore doesn't align with a contemporary understanding of a book.

But if this book is, in fact, not a book, then what is it?

There are many possible interpretations of what 'A Book for Me' is. It could be a critique of the lack of agency that many designers face. It could be a self-indulgent and narcissistic endeavour. It could be a paradoxical subversion of the pressure that social media puts on creatives living in a 'pics or it didn't happen' culture in that it conceals more than it reveals. It could be a performance. It could actually be all of these things... but I find that 'A Book for Me' is most powerful when I consider my visceral response to it - the itch I feel to rip open its vacuum-sealed bag and flip through the pages. What is inside? What is inside? What is inside?

As a kid, I was fixated by the wrapped presents that sat under the tree in the lead up to Christmas. When no one was looking, I would sneak over to them and feel their weight, texture and squeezability. I would examine their shape and guess what could be inside, projecting onto them what I wanted to be inside. On Christmas day, the stakes of unwrap-

ping were high, would the present match what I had imagined or would I be disappointed? 'A Book for Me' takes me back to this space of wondering anticipation.

I like to imagine the book is filled with kitschy over-sized roadside sculptures, or sweet illustrations of anthropomorphic fruit and veg, or pages and pages of awful dad jokes (although I can make a fairly confident guess that this is not what is in the book). The non-book is a kind of real life, and more reading-specific, Mirror of Erised from Harry Potter which, according to Dumbledore, "shows us nothing more or less than the, most desperate desire of our hearts."

So, in a round about way, this brings us to the second question - can Ines truly call herself a designer if she designs things people can't see?

A designer's success and classification is almost always measured by others - the client, the critic, the reviewer, the audience, the market, the curator. 'A Book for Me' rejects these power dynamics and caters only to Ines' desires, therefore rendering her a kind of non-designer. Yet, although she is not a book designer in this instance, perhaps she has become a designer of something less tangible. A designer of a space to reflect.

By making something deliberately unknowable, Ines invites us to ponder what a book made exclusively for ourselves would look like. The fact that my deepest bookish desires are filled with strange lighthearted humour, is probably a reaction to the heavy feeling of the world and myself at this moment in time. On other days, maybe I'd want the pages to be filled with thoughtful design criticism or a science-fiction novel or essays on language - all other things I love to read about. But right now, maybe I simply need some weird smiling fresh-produce in my life.

¹ Oxford Dictionary - <https://www.lexico.com/en/definition/book>

A little note about the author of this reflection and the designer: I think it's important to let you, the reader, know that I have written this text from a point of bias. I am Ines' friend, former housemate and was a fellow student with her at DAE. As a result, this reflection is consciously and unconsciously shaped by my relationship to Ines.

DE VERDIEPING

Elaboration

‘Residency For The People’ heft de afstand tussen kunstruimte en buurt noodzakelijk op TWISTGESPREK met Freek Lomme (Onomatopee) en Lucas Maassen (RFTP)

WAT VOOR BROODJES MOET EEN KUNSTENAAR BAKKEN OM EEN BAKKER BINNEN TE HALEN?

Toen, op 9 maart 2018, werd in het voormalige bkcc (nu Kunstloc Brabant) één van de eerste werkconferenties gehouden waarin artist-in-residencies (AiR’s) in Brabant met elkaar rond de tafel zaten. De verborgen frictie in deze conferentie was de vraag naar de zichtbaarheid van het resultaat van de residenties voor publiek. Is het ‘intrinsieke resultaat’ (de dynamiek ik het proces zelf) voldoende om ‘extrinsiek’ (in de buitenwereld) legitiem te zijn? Is het, in andere woorden, tastbaar genoeg, en is er wel voldoende meetbaarheid buiten de betrokkenen? Die zichtbaarheid werd door gemeente Tilburg tijdens de conferentie als een onderlinge dialoog verhaald, meer nog dan naar de wereld daarbuiten (lees: buiten de kunsten). Residenties delen samen immers de identiteit van een ‘margin’, ofwel een ‘kier’ in de samenleving die noodzakelijkerwijs vrijgemaakt evenals opgezocht moet blijven worden. In die tussenruimte kunnen we reflecteren op *wat is*, ofwel het dagelijkse leven met haar machten en patronen, wat duidelijk maakt dat deze distantie van de samenleving – voor en vanuit de kunsten – een basisvoorwaarde voor kritische reflectie waarborgt.¹ Zonder distantie slokken patronen je immers ook zelf op. Dan zit je er midden in.

Maar, de focus die deze middag door de gemeente en residentie-directies op de onderlinge dialoog tussen AiR’s werd gelegd, draagt ook een andere connotatie met zich mee. Kunnen mensen ‘van buiten’ niet genoeg distantie nemen om de sprong te maken die de residentie biedt? Die van een ander perspectief, op het bijzondere dat zich afspeelt? Wie weet er eigenlijk wat voor dynamiek er waardevol kan zijn?

Enerzijds werden ‘wij mensen’ deze middag als ‘margin’ bekeken, als een verlegger van en in het systeem, anderzijds als ‘marginaal’, als een pion die zich naar het systeem moet voegen. Wanneer er distantie optreedt van het alledaagse in een ‘open tijd’, zoals deze corona-periode, leren we doorbreken wat ‘normaal’ is.² Dat gebeurt niet door onszelf op onze schouders te kloppen, of door blindelings naar onze eigen navels te staren, maar wel door kritisch én creatief de autonomie van kunst elke dag weer aan te trekken ook al voelt het als benauwd korset; omdat het zozeer om (zelf)reflectie vraagt. In het overwegen van identiteit zijn AiR’s niet hetzelfde.

Zij hebben geen unanieme identiteit, willen dit evenmin, en stellen juist de vraag naar hun specifieke kwaliteit *voorop*. Dat is de kracht van deze plekken: de continue vraag naar Hoe te handelen als schakel in een samenleving, en inherent daaraan Hoe de eigen identiteit vorm te geven in het domein van de kunsten. Die vraag is de basis van een AiR om zich te blijven onderscheiden en profileren en om bijzondere dynamiek te kunnen mobiliseren.

Na het uitzetten van zijn open call³ voor de QUARANTAINES SESSIONS⁴ had Lucas Maassen zeventig aanmeldingen. De zeventig aanmeldingen waren grotendeels vanuit de internationale progressieve bubbel van Onomatopee volgers, weinig van buiten. Die eigen kanalen bereiken geen bakker op de hoek van de straat. Gelukkig zocht Lucas, zoals het doel van Onomatopee was, ook buiten de eigen bubbel naar mensen met een gedreven idee dat vraagt om verder uitgewerkt te worden. Zo werden verrassende mensen deel van een kunstresidentie, wat een nieuw netwerk betreft. Dit legt voor mij een interessante frictie bloot.

Met *RFTP* zoekt Onomatopee naar een betrokkenheid met de samenleving enerzijds en distantie anderzijds. Onomatopee, als ondersteunend platform, is bij uitstek een kunstruimte die zoekt naar vernieuwende manieren van programmeren en presenteren om ervaringen te prikkelen en dialoog te simuleren: in en buiten de kunsten. Denk aan de residenties van schrijvers in Helmondse gasthuishoudens, aan een nail-art studio met Afro-Amerikaanse artists in eigen ruimte of door de stad in te trekken met een bouwkeet en onderwerpen rond planologie en burgerschap te bepreken.

In haar kern raakt *RFTP* daarmee een voortdurend actueel vraagstuk. De ontmoeting met niet-kunstenaars in de context van kunst, zou als radicaal onderzoek naar de autonomie van kunst kunnen worden gezien. Toen schrijver Maarten Doorman in 2016 al in zijn *De navel van Daphne* (2016) toeschreef naar het betekenseffect van de kunst in de wereld buiten de kunst, werd onderstreept dat deze dialoog geen gemakkelijke is. Soms is de brug uit het oog van de kunsten verloren, bijvoorbeeld omdat zij ‘te intellectueel is geworden’, kunst nu woorden nodig had om begrepen te kunnen worden door menigeen, anderzijds wordt de

brug vanuit de samenleving te nadrukkelijk gevraagd te maken. Het geforceerd maken van een brug naar het leven vanuit de kunst, is geen eenduidig antwoord. In de samenleving buiten haar eigen kunstmuren komt zij in een domein terecht waarin vaak andere waarden de boventoon voeren. Denk aan het economische rendement van een stad waaraan zij kan bijdragen, maar wat enkel een bepaald type kunstenaars zoekt: die in het beoogde imago past. In de brug tussen kunst en leven is het vooral nodig kritisch naar jezelf te blijven kijken. Zonder die kritische houding, wordt dialoog een ramp.

In *RFTP* is die ruimte van de AiR geen witte ruimte met lege muren. We zouden kunnen zeggen dat het het kleine olifantenpaadje tussen de geïnstitutionaliseerde kunstcontext en de straat wil asfalteren: een distantie op wil heffen. Ik ga in gesprek met Freek Lomme (Onomatopee) en Lucas (curator/initiator RFTP). Beiden zien de waarde van kunst (vooral: cultuur) en samenleving als één geheel, maar de taal van Lucas en Freek verschilt. Waar *RFTP* als Onomatopee project lokale samenwerking op zoekt in en buiten de kunsten, bevraagt Onomatopee overkoepelend de samenleving ook vanuit haar positie in de kunsten door daar van een afstandje op te reflecteren. Ze eist, in andere woorden, concentratie op.

In antwoord op de stelling “Residency For The People” heft de afstand tussen kunstruimte en buurt noodzakelijk op’ stelt Freek Lomme dat Onomatopee in algemene zin juist afstand tot de buurt biedt. Maassen maakt dat concreet: ‘RFTP gaat helemaal niet om dát skatepark, of board, of boek, of boerderij. Het gaat om het initiatief.’ Dit betekent dat de residentie een sociale intentie vertegenwoordigt. Maar kan de focus van het project dan ook verschuiven naar sociale cohesie? Maassen en Lomme praten bevlogen door over volgende stelling.

LM is in dit gesprek een afkorting voor Lucas Maassen, FL voor Freek Lomme

LM: Ik ben vanuit Wall Street4 geïnteresseerd geraakt om te werken met mensen die geen kunstenaar zijn en om daar een artistieke praktijk omheen te bouwen. Er is in het culturele domein veel ruimte - fysiek en mentaal - waar kunstenaars gebruik van kunnen maken. Maar ‘gewone’ mensen niet.

FL: Ik vind dat de ‘afstand’ tussen buurt en kunst, zoals je zegt, niet opgeven moet worden. De kunstruimte biedt juist afstand, ook als ze in de buurt werkt. Het is daarmee juist een aanbod. We willen niet de afstand opheffen, maar samenkomen en inspireren vanuit betrokkenheid die we als buurt- en wereldbewoners hebben. Onomatopee is er juist om marginale of andere posities te laten horen. Als je dat doet in de buurt, dan krijg je bijvoorbeeld de vereniging van eigenaren van je pand op je dak, schraal gedoe. Dat geldt in de kunst niet. Daar is de ruimte vrijer en daarmee biedt je toegevoegde waarde.

LM: Maar dat je ‘iemand’ in een kunstruimte zet als amateur wil niet zeggen dat er daadwerkelijk iets interessants gebeurt.

FL: Spannend, voor wie? Spannend is goed, ja, maar het is belangrijker om te

RESIDENCY FOR THE PEOPLE

zien dat RFTP een benadering kent die zich onttrekt aan hoe een kunstinstelling normaal werkt: dat is toch vaak Top-down in plaats van Bottom-up. Als we blijven praten in een taal die niet wordt gesproken door de buurt, dan krijg je het [dialoog] niet van de goud. Mensen voelen zich soms uitgesloten, wat ik begrijp.

LM: Hoe kun je nou uitleggen wat we doen aan mensen die het misschien in eerste instantie niks interesseert? Daarom: Wat is die ‘taal’ eigenlijk?

FL: Het is belangrijk te weten: je kunt best een bekske koffie bij ons drinken. Kunst dient niets als ‘hoge cultuur’, maar de vraag is: Hoe bereik je ‘leven’? Mensen zitten vaak op de vrije, creatieve stoel, ze hebben het alleen niet door. Het model van een residentie gaat om de praktijk van een maker. Het gaat in een residentie om het proces. Je werkt met omgevingsfactoren, met een sociale plek. Dit is een heel ander type kunst die over de afgelopen tien, twintig jaar is ontwikkeld en meer gaat over inbedding dan om een mooi ‘beeld’. Het gaat veel meer om hoe we de wereld samen anders kunnen voorstellen. Dat is wat mensen zelf écht kunnen herkennen als kunst, kunstenaar of niet, als ze zouden weten dat dat óók kunst is. Helaas denken mensen bij kunst minder aan vrijheid die ligt in de verantwoordelijkheid van creatieve vrijzinnigheid, dan aan iets moois.

LM: Daarom willen we die residentie plek openen: het bruine café waar je gewoon bier kan drinken terwijl iemand anders iets verzint.

FL: Als je horeca creëert, maak je een soort wigfunctie om op een andere manier contact te starten. Als we ons [als Onomatopee] tonen op een plek waar breder publiek komt, kunnen we zeggen: “We (Onomatopee) zijn er, gasten! Je kunt ook naar ons toegaan”. Dat lijkt me mooi om te bereiken. We moeten dat uitvoeren, anders slaan we de plank echt mis. Dat is de spanning.

Stelling 2: ‘Met RFTP wordt de positie van Onomatopee (zelf) in de samenleving noodzakelijkerwijs ook bevraagd’

FL: Lucas is een projectleider en ik ben geïnteresseerd in wat het gaat doen. Dat is waardevol voor ons als onderzoek en hoort bij de taken die we stellen om nieuwe vormen van presentatie te onderzoeken in Onomatopee. Voor mij persoonlijk: ik vind het belangrijk dat we een plek worden die leeft, dat is het doel.

LV: Staan er op je mailchimp lijst ook niet-kunstenaars?

FL: Ook designers, schrijvers –

LV: Maar niet de bakker?

FL: Ik denk niet dat die op subscribe drukt als hij een uitnodiging zou krijgen, maar je hoopt natuurlijk wel dat dat gebeurt. De doelen die we hebben, hebben een groot publiek belang. Ik geloof daar in, dat is onze uitdaging.

LM: Maar vanuit de kunst is het moeilijk om met je eigen waarden ‘naar beneden’ te gaan, dan word je een slechte vertegenwoordiger van de kunst. Tegelijkertijd wil je de bakker

KUNST DIENT NIET ALS ‘HOGE CULTUUR’, MAAR DE VRAAG IS: HOE BEREIK JE ‘LEVEN’?

binnenhalen: maar wat voor broodjes moet je bakken om de bakker binnen te halen? RFTP is een framework om elkaar in het midden te ontmoeten. Het belangrijkste voor mij is dat mensen die het niet gewend zijn, er ook gebruik van kunnen maken. Het is belangrijk dat ze een vrijheid ervaren en niet gedwongen worden over die [taal]lagen na te denken.

FL: We hebben ook een stadscurator in Eindhoven, die werkt meer vanuit inhoudelijk oogpunt en werkt met allerlei maatschappelijke partners. Hier werken we met ‘feministische vrouwen’ of ‘radicale lezers’, De Effenaar of het Regionaal historisch Centrum ofwel bijzondere marges, maar juist het niet gemarginaliseerde ofwel niet cultureel betrokken mensen, zijn moeilijk te bereiken. Die hebben geen evidente interesse omdat ze bezig zijn met hun alledaagse beslommeringen en zitten meer in de bubbel van de meerderheid.

Doordat we ons nu richten op ‘gewone mensen als kunstenaar’ denk ik wel dat het een risico kan worden dat op een gegeven moment kunstenaars en anderen gaan zeggen: “Er is al zo weinig geld voor ons, en dan ga je met een stel lui met abjecte ideeën werken zoals het starten van een skatebord-merk.” Maar, ja... dan moet je maar in je autonome kunstplek naar je navel blijven staren, maar dan moet je niet zeggen dat we op moeten staan voor de kunst. Dat zijn keuzes om te maken [in de kunsten]. Daarom zijn we er niet voor kunstenaars, maar werken we door en met de kwaliteit van kunstenaars.

LM: Zonder Onomatopee zou het project in ieder geval een heel ander verhaal worden voor mij. Ik ben geen sociaal werker. Het gaat ook om deze ruimte. De ruimte van kunst.

WHAT KIND OF PIE DOES AN ARTIS HAVE TO EAT IN ORDER TO ATTRACT A BAKER?

‘Residency For The People’ necessarily breaks down the distance between neighbourhood and art space. DISPUTE with Freek Lomme (Onomatopee) and Lucas Maassen (RFTP)

On March 9, 2018, at the former bkcc (now Kunstloc Brabant) one of the first work conferences was held that brought together a number of artist-in-residencies (AiR’s) in Brabant. The hidden friction running through this conference was the question of public visibility of the residency’s results. Is the ‘intrinsic

result’ (the dynamics of the process itself) enough to be ‘extrinsically legitimate’ (in the outside world)? In other words: is the outcome tangible enough, and can it be sufficiently measured other than by the experience of those involved? During the conference, Tilburg municipality representatives recounted this visibility as a mutual dialogue, rather than an exchange with the world outside [read: outside the arts]. After all, residencies share the identity of a ‘margin’, or a ‘fissure’ in society that necessarily needs to be freed up as well as sought out. In this interstice we can reflect on what is, on every-day life with its powers and patterns, which makes it clear that this distance from society – for and of the arts – safeguards a basic condition for critical reflection. Without distance the patterns are bound to overtake you as well. You’d be enmeshed in them.

However, the focus placed on the mutual dialogue between AiR’s that afternoon, by the municipality and the residencies, also carries a different connotation. Could people ‘from outside’ not take sufficient distance to take the leap offered by the residency? The leap of another perspective on the special things that are going on? Who really knows what kind of dynamics might be worthwhile?

Suddenly, this afternoon, ‘we people’ were seen as ‘margins’, as displacers of and within the system, as pawns that are supposed to adhere to the system. When distance from the everyday occurs in an ‘open time’, like this period of corona, we learn to break with what is ‘normal’. This doesn’t happen by patting ourselves on the shoulder, or by blindly gazing at our navels, but by critically and creatively putting on the autonomy of art, day after day, even when it feels like a tight corset; because it insists on (self)reflection. Considering identity, AiR’s are not the same. They don’t have a unanimous identity, don’t want one either, and actually put the question of their specific quality first. That is the strength of these places: the continuous question of How to act as a link in the society, and inherently How to express your own identity in the artistic domain. That question is the basis of an AiR that allows it to distinguish and profile itself continuously, and to mobilise a special dynamics.

Following the announcement of the open call for the QUARANTINE SESSIONS⁵, Lucas Maassen received seventy applications. The seventy applicants were mainly from the international progressive bubble of Onomatopee followers, few were from outside. Its own channels do not reach a baker on the corner of the street. Luckily, and following Onomatopee’s intentions, Lucas also looked outside the bubble for people with a passionate idea that begged for elaboration. This way, surprising people became part of an art residency, involving a new net-

work. To me, this exposes an interesting friction.

With *RFTP*, Onomatopee is looking for engagement with society on the one hand, and distance on the other. Onomatopee, as a supportive platform, is pre-eminently an art space that looks for innovative ways of programming and presenting, to incite experiences and stimulate dialogue: within and outside the arts. Think of the residencies for writers with host households in Helmond, of a nail art studio with African-American artists in its own space, or of hitting the town in a construction shed to discuss topics surrounding urban planning and citizenship.

In this regard, the core of *RFTP* touches upon an ever-actual problem. The encounter with non-artists within the context of art could be understood as a radical research into the autonomy of art. When writer Maarten Doorman, in his *De navel van Daphne* (2016) already wrote towards the meaning effect of art in the world outside art, he stressed that this dialogue is not an easy one. Sometimes, the arts lose sight of the bridge, because they have ‘become too intellectual’ for instance, and art now needs words in order to be understood by many, and at other times, society expects the arts to make bridges too explicitly. To forcibly build a bridge to the life outside art, is not an univocal answer. In society, outside its own art walls, art finds itself in a domain where other values often predominate. Think of a city’s economic profitability that art can contribute to, but that only attracts a specific type of artist: the one fitting the desired image. In regard to the bridge between art and life, it is especially important to remain critical of yourself. Without that critical attitude, dialogue ends in disaster.

In *RFTP*, the space of the AiR isn’t a white room with empty walls. We might say it wants to asphalt the small elephant path between the institutionalised art context and the street: wants to eliminate a distance. I’m having a discussion with Freek Lomme (Onomatopee) and Lucas Maassen (curator/initiator *RFTP*). Both Lucas and Freek perceive the value of art (or rather: culture) and society as one whole entity, but their languages differ. Where *RFTP*, as an Onomatopee project, seeks out local collaboration in- and outside the arts, Onomatopee as an over-arching organisation also questions society from its position within the arts, by reflecting on it from a small distance. It demands, in other words, concentration.

Responding to the statement “Residency For The People’ necessarily breaks down the distance between art space and society’, Freek Lomme maintains that Onomatopee in general actually offers distance to the neighbourhood. Maassen makes this more concrete: ‘*RFTP* isn’t about that particular skatepark, or board, or book, or farm. It’s about the initiative.’ This means that the residency represents a social intention. Does that mean the focus of the project could also shift to social cohesion? Maassen en Lomme passionately debate the following proposition.

LM: That’s why we want to open this residency: the pub where you can just have a pint while someone else comes up with an idea.

LM in this conversation is short for Lucas Maassen, FL for Freek Lomme.

LM: Through Wall Street I became interested in working with people who are not artists and building an artistic practice around that idea. There is a lot of space in the cultural domain – both physical and mental – that artist can make use of. But ‘ordinary’ people can’t.

FL: I think that the ‘distance’ between neighbourhood and art, as you say, should not be eliminated. The art space, on the contrary, offers distance, even when it operates in the neighbourhood. In this sense it is actually an offer. We don’t want to break down the distance, but come together and inspire from the commitment we have as local and global citizens. Onomatopee actually exists to give attention to marginal or different positions. If you do that in the neighbourhood, the owners’ association of your building might get down on you for instance, petty stuff. That doesn’t happen in art. The space is more free there, which offers additional value.

LM: But putting ‘someone’ in an art space as an amateur doesn’t mean something interesting will actually happen.

FL: Exciting, for who? True, exciting is good, but it’s more important to see that RFTP has an approach that backs away from the normal procedures in an art institution: they are often still ‘Top-down in stead of Bottom-up’. If we keep on talking in a language that the neighbourhood doesn’t speak, you never get it [dialogue] off the ground. People feel excluded sometimes, which I understand.

LM: How can we possibly explain what we’re doing to people who might not give a toss to begin with? So: what exactly is that ‘language’?

FL: It is important to know: you’re welcome to drop in for a cuppa. Art doesn’t serve as ‘high culture’, but the question is: How do you reach ‘life’? People often sit in the free, creative seat, they just don’t realise it. In a residency it’s all about the process. You work with elements from the environment, with a social place. This is a completely different kind of art that has been developing over the past ten, twenty years and is more about embedding than about beautiful ‘images’. It is much more about how we, together, can imagine the world differently. That is what people themselves can truly recognise as art, whether they are artists or not, if they would only know that this is art too. Unfortunately, people still associate art with something pretty, rather than with the responsibility of creative free-thinking.

LM: That’s why we want to open this residency: the pub where you can just have a pint while someone else comes up with an idea.

FL: If you open a bar or restaurant, you create a kind of wedge function to initiate contact in a different way. If we [as Onomatopee] present ourselfLVes in a place with a wider audience, we can say: “We (Onomatopee) exist guys! You can come visit us.” I think it would be lovely if we could achieve that. We have to make that happen, if we don’t want to miss the mark completely. That’s the tension.

Proposition 2: RFTP inevitably also questions the position in society of Onomatopoe (itself).

FL: Lucas is a project leader and I'm interested to see what it will do. It is valuable to us as research and it is part of the tasks we set to investigate new forms of presentation in Onomatopoe. To me personally, it is important that we will be a lively place, that is the goal.

LV: Are there any non-artists on your Mailchimp list?

FL: There are also designers, writers –

LV: But not the baker?

FL: I don't think he would hit subscribe if he would get an invitation, but of course you hope it might happen. The goals we have, carry a large public interest. I believe in it, that is our challenge.

LM: But starting from the arts it is difficult to 'lower' your own values, that would just make you a bad representative of the arts. At the same time you want to lure in the baker: what kind of pie do you need to eat to attract a baker? RFTP is a framework to meet each other in the middle. What matters most to me, is that people who are not familiar with it, can still make use of it. It is important that they experience a sense of freedom and are not forced to think about all those layers [of language].

FL: In Eindhoven we also have a city curator, whose work is more content-based and who collaborates with a variety of social partners. Here, we work with 'feminist women' or 'radical readers', De Effenaar or the Regional Historic Centre, or with special margins, but it's the non-marginalised or culturally uninvolved people who are hard to reach. They have no evident interest because they are pre-occupied with their every-day worries and are more inside the majority bubble.

Because we are now focusing on 'ordinary people as artists', I do think there's a risk that at some point, artists and others will say: "There's hardly any money for us as it is, and then you lot start working with some guys and their abstract ideas, like starting up a skateboard brand." Well, hey... you can go on staring at your navel in your autonomous art space, but don't say that we have to rise up for art. These are the choices we [in the arts] have to make. So we are not here for the artists, we do however work through and with the artists' qualities.

LM: Without Onomatopoe the project would definitely be a whole different story for me. I am not a social worker. It's also about this space. The space of art.

'Art doesn't serve as 'high culture', but the question is: How do you reach 'life'?'

RIDGECREST REVISITED

Geschreven door Wim Heere

Tijdens een van mijn laatste roadtrips door de USA, was het dagritme eigenlijk even eenvoudig als aantrekkelijk: 's morgens de auto in; gedurende de dag 'n kilometer of 400 rijden, iets cultuurels doen, 'n National Park bezoeken of wat dan ook en rond 5 uur in de sportsbar zitten en zien wat er gaat gebeuren. Inmiddels was de strategie geworden om het reisschema ook voor 'n gedeelte te laten bepalen door de plaatselijke sportsbar.

Dus 's avonds kijken waar we de volgende dag ongeveer heen wilden; via het heilige internet scannen of er in de desbetreffende plaats 'n geschikte sportsbar was en indien dat het geval was, geschikte slaapaccommodatie in de buurt zoeken.

De bezoekers van een sportsbar zijn vrij divers en het ligt er ook aan in welk stadje of dorp je bent. De klandizie kan een verzameling losers zijn: meth-gebruikers, alcoholisten en ander vaag volk dat hun laatste geld komt verbrassen aan drank, maar kan ook middle class zijn die na hun werk even 'n biertje komen drinken. Je kunt er meemaken dat 'n enorm dikke alcoholistische vrouw naast je komt zitten, die dreigend zegt dat ze jarig is en dat jij bent uitverkoren om samen met haar die verjaardag te gaan vieren of dat 'n meth junkie uitgebreid gaat vertellen over z'n vechtpartij van gisteren. Het gaat er in ieder geval niet kinderachtig aan toe. In 'n sportsbar dient gedronken te worden en als het kan veel en snel.

In 'n gemiddelde sportsbar hangen zo'n 10 monitoren waarop alleen maar sport te zien is.

Het ware leven wordt letterlijk buitengesloten, want meestal zijn de ramen gebarricadeerd en is de deur geblindeerd. Je zit dus in 'n soort brandkast, maar wel 'n gezellige.

Ridgecrest, California ligt tussen Death Valley en Sequoia Park midden in de woestijn. In Ridgecrest is eigenlijk weinig te doen. Op straat zie je niemand. De economie drijft op wapenindustrie en 'n geheime militaire basis in de buurt. De sportsbar voldeed aan alle criteria: Modelo bier, 8 monitoren met sport, goed barpersoneel, 'n paar biljarttafels en 'n bar die langzaam vol liep vanaf 'n uur of 5. In Amerika kost

het weinig moeite om in contact te komen met de plaatselijke bevolking. Vreemdelingen worden meteen herkend en als je dan uit NL komt, is dat wel meestal 'n reden om in gesprek te gaan, of anders gezegd: je krijgt dan het plaatselijke leed te horen of hoe geweldig Amerika is.

Na 'n paar uur kreeg ik zin in drugs. Ik vroeg aan de bardame hoe ik dat aan moest pakken.

Barpersoneel is altijd vriendelijk en bereidwillig in de USA, omdat hun loon voor het merendeel uit fooi bestaat en fooi wordt door de klant afgemeten aan de kwaliteit van de service van het barpersoneel. Ze vertelde me dat 'n afro-american even verder aan de bar mij wel verder kon helpen. Ik sprak de man aan en vertelde hem dat ik marihuana-behoefte had. No problem,

over 'n half uurtje viel er wel wat te regelen en dan zou hij me wel 'n seintje geven.

Na 'n half uurtje kwam inderdaad het verlossende woord: op de parkeerplaats stond 'n auto met 'n man en 'n vrouw en daar kon ik m'n handel gaan halen. Ik gaf Theo m'n telefoon en portemonnee, zodat ik bij beroving niet alles kwijt was en ging met 20 dollar naar buiten. Na enig zoeken vond ik de auto met mijn provider. Hij liet z'n marihuana zien en ik vertelde hem dat ik geen 20 dollar voor die hoeveelheid ging betalen. In NL was het hooguit 8 dollar waard. De man raakte geïrriteerd en aangezien zijn vriendin me 'n ongeleid projectiel leek, ging ik uiteindelijk accoord. Hij vroeg of ik nog andere merchandise nodig had en toonde 'n soort portefeuille waarin meth, coke, heroïne en diverse pillen

gerangschikt waren. Het was zo wel goed. Later bleek trouwens dat de marihuana van hoge kwaliteit was, want ik heb er nog 'n soort hartaanval van gehad. Maar goed, zo gaat dat dus. Rond 'n uur of half 8 even bij 'n Mexicaan eten en daarna weer snel de bar in. That's life and that's entertainment. Hier word ik dus blij van: sport, geoudehoer aan de bar, 'n jointje, goed barpersoneel en weten dat je de volgende dag Sequoia Park gaat bezoeken en in de namiddag weer veilig in 'n sportsbar zit: het sportsbar-gevoel dus.

In september werden we gevraagd om in het kader van Residency fort the People onze ideale bar in te richten. Was 'n kort project; 3 weken om de bar te bouwen en de bar zou 10 dagen tijdens de Dutch Design Week draaien. We brainstormden even en al snel was duidelijk dat het 'Ridgecrest-gevoel' gerealiseerd moest worden: desert, small town, no nonsense, alienation.

10 Dagen heeft Ridgecrest (is uiteindelijk ook de naam geworden) gedraaid. Ridgecrest (location Eindhoven) werd even 'n vergaarbak van expats, art students, alt & rock Eindhoven. Het was er ok.

During one of my latest road trips across the USA, the daily rhythm was really as simple as it was attractive: get into the car in the morning; drive some 400 kilometres during the day, do something cultural, visit a National Park perhaps, and settle in the sports bar at about 5 o'clock to see what might happen. After a while, it became a strategy to let the travel schedule be determined to a certain extent by the local sports bar. So, figure out in the evening where we would like to go next day; scan the holy internet for a suitable sports bars in the town in question and, if there was one, find a proper place nearby to stay.

The visitors of a sports bar are pretty diverse and it all depends on the town or village you're in. The customers can be a bunch of losers: meth-heads, alcoholics and other odd folk who squander their last money on booze, but they might just as well be middleclass people grabbing a beer after work. It could happen that you're joined at the bar by an incredibly fat alcoholic woman who menacingly says it's her birthday and you've been chosen to celebrate it with her, or that a meth junkie tells you all about a fight he had the other day. It certainly is no place for the faint of heart.

You're supposed to drink in a sports bar, a lot, and quickly please. In the average sports bar, you'll find about a dozen monitors that show nothing but sports. The real world is literally kept outside, because most of the time, the windows have been barricaded and the door has been blinded. You're basically inside some kind of vault, but a cosy one though. Ridgecrest, California lies in the middle of the desert, between Death Valley and Sequoia Park. There's really not much to do in Ridgecrest. The streets are abandoned. The economy is kept afloat by the arms industry and a secret military base nearby. The sports bar met all the criteria: Modelo beer, 8 monitors with sports, friendly staff, a couple of pool tables and a bar that slowly started to fill up from around 5 o'clock. In America, it isn't hard to get in contact with the locals. Strangers are recognised immediately

and if you happen to be from the Netherlands, that's usually reason enough to strike up a conversation, or, to put it differently: you'll either get to hear all about the local misery or the greatness of America.

After a couple of hours, I felt like doing drugs. I asked the bar lady how I might go about that. In the USA, bar personnel are always friendly and obliging, because their salaries mostly consist of tips and customers measure tips by the quality of the bar personnel's service. She told me that an African American down the bar should be able to help me. I approached the man and told him I had an urge for marihuana. No problem, something could be arranged in half an hour, and he would let me know when.

And indeed, after thirty minutes, I received good tidings: there was a car in the parking lot with a man and a woman where I could get my merchandise. I gave Theo my phone and wallet so I wouldn't lose everything in case I got robbed, and went outside with 20 dollars. After some searching, I found the car with my provider. He showed his marihuana and I told him that I

wasn't going to pay 20 dollars for that amount. In the Netherlands it would do 8 dollars max. The man was getting annoyed and as his girlfriend seemed to be a loose cannon, I eventually agreed. He asked if I needed anything else and showed some sort of portfolio with meth, coke, heroine and various pills all neatly arranged. I was fine. Later, the marihuana turned out to be pretty high grade, cause it gave me some kind of heart attack. Anyway, that's how it goes. Grab a quick bite at a Mexican joint around half past 7 and hurry back to the bar again. That's life and that's entertainment. Its the sort of thing that makes me happy: sports, talking rubbish at the bar, a spliff, good personnel and knowing that you'll visit Sequoia Park the next day and safely sit in a sports bar again in the afternoon: the sports bar feeling.

In September, we were asked to set up our ideal bar, as part of Residency

For The People. It was a short project: 3 weeks to build the bar that would be up and running for 10 days during Dutch Design Week. After some brainstorming, it soon became clear that we had to realise the "Ridgecrest feeling": desert, small-town, no-nonsense, alienation. Ridgecrest (which eventually became the bar's name) ran for 10 days. For a shore while, Ridgecrest (location Eindhoven) became a receptacle for expats, art students, alt & rock Eindhoven. The place was alright.

